

Nujna preusmeritev združenja Rudis

Takih posvetovanj, kot je bilo posvet združenja RUDIS, bi moralo biti še več. Na tem posvetu so se zbrali člani upravnih odborov in člani vodilnega osebja RUDIS. — Poročilo o nalogah združenja RUDIS in njegovem bodočem delu sta podala predsednik upravnega odbora Franc Slapnik in direktor združenja RUDIS Milan Kožuh. — Posvetovanja so se udeležili tudi številni gostje, med katerimi so bili predsednik Ljudske skupščine LRS Miha Marinko, sekretar za industrijo IS LRS inž. Vinko Kotnik, podpredsednik OLO Ljubljana Stane Fele in drugi.

Posvet Rudarske industrijske skupnosti v Trbovljah je pokazal, da je bila ustanovitev tega združenja, ki je pričelo delovati lani, nujno potrebna in koristna. Se več: sama poročila in razprava so pokazali, da ima to združenje lepo perspektivno razvojno pot, vendar je nujno potrebno, da se dejavnost tega združenja usmeri na inozemska tržišča. — Ustanovni člani združenja so bili: Rudnik rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik z obratom RGO, Strojna tovarna Trbovlje in Investicijski biro v Trbovljah, pozneje pa so pristopili v združenje še drugi, tako da RUDIS danes šteje v svojem sestavu deset gospodarskih organizacij. Kljub začetnim težavam je združenje danes že krepko poseglo v dejavnost doma kot v inozemstvu. Trenutno ima RUDIS v obdelavi 50 poslov na

domačem in na tujih tržiščih v vrednosti preko 20 milijard dinarjev.

Združenje RUDIS se je na domačem trgu že afirmiralo in uveljavilo s projektiranjem oziroma izgradnjo separacij, strojnih naprav in rudnikih in na drugih področjih. Predvsem si pa združenje prizadeva, in to je določen koncept njegove dejavnosti, da nastopa v izvozu industrijskih naprav in tako imenovanem inženiringu. Objekt, ki ga združenje prevzame v delo, obsega vse posle — od projektiranja in izgradnje objekta in njegove opreme s stroji pa vse do izročitve objekta v uporabo. Se več: združenje RUDIS hoče doseči, da v že sklenjenih objektih, ki prichno z obratovanjem, da le-ta na razpolago potrebne kadre za določen čas.

Sama razprava na tem posvetovanju je jasno začela bodeče naloge združenja RUDIS. Poudarek je bil na temu, da se bo morala ta ustanova čedalje bolj usmerjati na inozemska tržišča. Klub težavam v tujini, kjer je konkurenca z Vzhoda in Zahoda zelo ostra, ima RUDIS vse možnosti, da začne znatno hitreje osvajati dela na tujih tržiščih.

Razprava je nadalje ugotovila, da je dela za RUDIS dovolj doma, da pa je potrebno še sedaj misliti na to, da se dejavnost združenja preusmeri mimo premogovnikov tudi na področja drugih rud, zlasti nekovin. Tako je upoštevano vreden predlog člana združenja, Cementarne Trbovlje, da RUDIS osvoji tudi delo na izgradnji novih cementarn v Jugoslaviji, ker danes lahko že vse potrebne naprave za tovrstne tovarne izdelamo doma razen izjemnih delov. Na tem področju se razpolagajo z znanimi izkušnjami podjetja Litostroji, Zelenka Ravne, Strojna tovarna Trbovlje, pa tudi sama Cementarna Trbovlje. Vedno večji poudarek pa bo treba dati specializaciji dela in se povezati z mednarodno delitvijo dela, kar bo v korist slovenskemu podjetju, ki je vključeno v to združenje. Prav bi bilo, da se RUDIS poveže tudi z ostalimi podjetji, pa čeravno niso še člani združenja, ker le tako bo lahko v celoti izpeljali zamisel, da RUDIS nastopa še v večji meri pri izvozu industrijskih naprav po inženiringu.

UTRDIŠTEV PRAVILNIH ODNOSOV MED SODELUJOCIMI ČLANI

V razpravi, kakor v poročilih, je bilo poudarka o potrebi še večje ureditve medsebojnih odnosov med člani združenja. Predsednik Miha Marinko je v svoji razpravi zlasti poudaril vprašanje, da je za RUDIS izredno važno, da vladajo med člani združenja pravilni odnosi. To je eden izmed najvažnejših pogojev za uspešen nastop doma kakor tudi v tujini.

Tovariš Miha Marinko je nadalje poudaril nujnost preorientacije združenja in odločnejše preusmeritve na inozemska tržišča. Za naše družbo je velikega pomena, če izvažamo čimveč intelektualnega in strokovnega dela. Pri prodiranju na tuja tržišča imamo še določene prednosti, zlasti pri nevezanih državah Afrike in Azije, kjer imajo namreč do Ju-

goslavije in njene načelne politike nevmecavanja v notranje zadeve drugih držav polno zaupanje. Mladim državam v Afriki in Aziji je treba pomagati in jim nuditi pomoč. Ob vsem tem bi bilo kajpak zgrešeno, če bi v tem videli zgolj komercialne posle in dobiček. Ob projektiranju in izdelavi raznih objektov zanje pa bi bilo prav, pritegniti k sodelovanju strokovnjake iz teh mladih držav, katerih se precejšnje število šola pri nas, in jih tako postopoma uvajati v delo, da bi tako lahko čimprej prevzeli vodstvo v novozgrajenih industrijah in drugih objektih v njihovih državah.

Pri tem delu pa bi morali biti naši gospodarski, tehnični in drugi kadri v čimbolj tesnem stiku s političnimi voditelji.

Nujno je, da v nalogah, ki jih ima združenje RUDIS, gremo čimbolj v širino in na čim širše kooperantske odnose in povezovanje vseh naših sil in zmogljivosti, ne samo v merilu Slovenije, marveč tudi v državnem merilu, pa tudi z inozemstvom. Le po taki poti in načinu dela se bomo lahko enakopravno vključili v proces mednarodne delitve dela in dosegli kvaliteto raven, ter se tako učinkovito uveljavili na inozemskih tržiščih.

Tudi ostali diskutanti so poudarili vlogo in pomen združenja, zlasti da je to združenje nujno potrebno — dosežanje dela, ki ga je opravil RUDIS, pa nam je lahko garancija, da bo združenje v svojih prizadevanjih uspešno, če bo šlo po začrtani poti naprej. S. S.

Prilagoditi delo

Prejšnji teden je bil na Izkačah nad Zagorjem ob Savi celodnevni seminar za sekretarje osnovnih organizacij in aktivov Zveze komunistov, ki ga je pripravil občinski komitej ZK Zagorje. Dopoldan so udeleženci seminarja poslušali poročila sekretarjev sedmih osnovnih organizacij ZK o metodah dela OO ZK in aktivov ZK glede na stališča in napotke III. plenuma CK ZKJ v osnovnih organizacijah; popoldan je pa sekretar Obk ZK Zagorje Milan Vidic govoril o vlogi in načinu dela občinskega komiteja ZK.

Po dokaj obširni obravnavi vseh problemov in nalog, ki se zdaj pojavljajo v osnovnih organizacijah in aktivih Zveze komunistov — pri čemer so ugotovili še posebej, da dobra tretjina vseh članov ZK na področju zagorske občine ni došla bistva in pomena

VI. in VII. kongresa ZKJ in III. plenuma CK ZKJ — so udeleženci seminarja med drugim tudi sklenili, da bodo razpravam okrog gradiva III. plenuma CK ZKJ še vnaprej posvetili vso pozornost; začeli bodo ustanavljati občanske aktivne članov ZK povsod tam, kjer se bodo pojavljale zahteve, in prilagodili metode dela osnovnih organizacij in aktivov Zveze komunistov potrebam in zahtevam.

Lik komunista in proizvodni odnosi

Na konferenci komunistov Strojne tovarne v Trbovljah so zelo živo razpravljali predvsem o liku komunista in njegovi družbeni

Ustvariti je treba

V zadnjih mesecih člani delovnih kolektivov na sestankih kolektivov, sindikalnih podružnic, osnovnih organizacij ZK, organov samoupravljanja in drugod zlasti živo razpravljajo o delitvi čistega dohodka in o delitvi osebnih dohodkov. Lahko bi celo trdili, da je razprava glede teh vprašanj postala že nekako obvezna točka dnevnega reda zasedanj in sestankov.

Istočasno pa lahko tudi ugotovimo, da so zelo redka zasedanja ali seje, na katerih bi razpravljali o tem, kako bodo ustvarili dohodek, da bodo potem lahko tudi delili čist dohodek in osebne dohodke. Dosežanje izkušnje namreč kažejo, da so v nekaterih delovnih kolektivih pozabili prav na to — sicer najbistvenejšo — stvar, ki je pogoj, da je potem sploh lahko mogoče deliti dohodek.

Velja poudariti, da je treba najprej ustvariti sredstva — in temp veljajo prizadevanja in tapori vseh članov delovnih kolektivov — ker jih je šele potem mogoče deliti.

Kritična ocena dela

Zadnja konferenca članov Zveze komunistov s trboveljskih obratov Rudnika rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik je po poročilu sekretarja rudniškega komiteja Lojzeta Sotlarja kritično ocenila dosedanje delo članov in komiteja Zveze komunistov, zlasti na politično-ideološkem področju, decentralizaciji samoupravljanja in uveljavljanja ekonomskih enot ter družbene aktivnosti članov ZK. Pri tem je še posebej naglasila premajhno aktivnost članov ZK v delu organov samoupravljanja, zaradi česar bi bilo treba pogostejše sklicevati občanske aktivne članov ZK, ki delajo v samoupravnih organih, da bi se pred zasedanji teh organov razpravljali o važnejših vprašanjih. Opozorili so tudi na napačno gledanje nekaterih na decentralizacijo in uveljavljanje ekonomskih enot. Govorili pa so še o nizki idejni ravni članov ZK, kar ima za posledico slabe razprave na zasedanjih, sestankih, seminarjih i. p. Ugotovljeno je bilo, da je temu delno kriv tudi neenakosten študij, pa tudi sicer se člani ZK sami še vse premalo izobražujejo. V delu raznih organov, osnovnih organizacij ZK, v društvih in drugod pa tudi ni opaziti tovarišev, ki jim je skupnost omogočila šolanje in jih potem še usposablja na raznih tečajih, seminarjih in drugih oblikah izobraževanja.

Med številnimi tovariši, ki so sodelovali v razpravi, je bil tudi sekretar OK ZK Ljubljana Franc Popit, ki je zlasti naglasil, da so člani ZK s trboveljskih obratov Rudnika rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik kritično razpravljali o gradivu III. plenuma CK ZKJ. Ker so naloge vse večje, se bo zato tudi od članov ZK vse več tudi zahtevalo. Tovariš Popit pa je govoril še o decentralizaciji delavskega samoupravljanja in o nekaterih slabostih in težavah v zvezi s tem, vendar je naglasil nujnost čimprejše decentralizacije in uveljavitve ekonomskih enot, pri čemer bodo morali postati prav člani ZK nosilci vsega naprednega in doslednega.

Na konferenci so ob zaključku izvolili nove člane rudniškega komiteja ZK in sprejeli program dela, v katerem je še zlasti naglašeno, da bo treba razprave o gradivu III. plenuma CK ZKJ še bolj konkretizirati in prilagoditi dejanskemu stanju, kar naj bi bila osnova za uspešnejše delo članov ZK na trboveljskih obratih Rudnika rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik. — ar

SD Hrastnik : SD Ernest
Drakler 1297:1275

V prijateljskem arečanju v streljanju z zračno puško je v nedeljo vrsta SD Hrastnik premagala strelce z Dola z rezultatom 1297 proti 1275. Med Hrastničani je bil najuspešnejši Edi Kirm (285 krogov), med strelci z Dola pa Ferdo Barakini (284 krogov). Obe ekipi in najboljši posamezniki so prejeli diplome in priznanja. — D. O.

Korak nazaj!

Zadnje dni v vsem Zasavju pospešeno razpravljajo o sestavi družbenih načrtov in proračunov občin. Dosedanje ugotovitve kažejo, da proizvodni in finančni plani gospodarskih organizacij ne zagotavljajo nadaljnjega gospodarskega razvoja v takem obsegu oziroma povprečju, kot smo ga dosegli v zadnjih nekaj letih.

V vseh štirih zasavskih občinah namreč ugotavljajo, da so gospodarske organizacije zasnovale svoje proizvodne in finančne plane za letošnje leto na doseženi ravni lanskega leta, nekatere so pa predvidele celo nižje plane od lanskoletnih dosežkov. O tem so razpravljali že na eni zadnjih sej zborov proizvajalcev v Litiji, razpravljali so pa tudi na sebah občinskih ljudskih odborov v Trbovljah in Zagorju. V Trbovljah so n. pr. industrijske gospodarske organizacije predvidele le za 5,9 % večjo storilnost in le za 4,3 % večji narodni dohodek, kar naj bi bilo odraz večjih materialnih stroškov in povečane amortizacije. V Zagorju ob Savi predvideva industrija (ki je v skupni vrednosti proizvodnje na področju občine zastopana z 71 %) le za 7,6 % povečanje realizacije (ali točneje za 423.479.000 din), medtem ko je bila lani dosežena 18 % večja realizacija kot v l. 1960. Pri vsem tem pa nastaja vprašanje, ali temelji za nekaj milijonov večja realizacija res na večji storilnosti, ali pa samo na višjih cenah, ki jih nekatere gospodarske organizacije rade uveljavljajo. Nemogoče je namreč, da bi n. pr. neko industrijsko podjetje, ki si je v lanskem letu zgradilo nove tovarniške prostore in ima vse možnosti za povečanje proizvodnje in tudi za prodajo izdelkov, letos doseglo le za 15 milijonov din večjo finančno realizacijo.

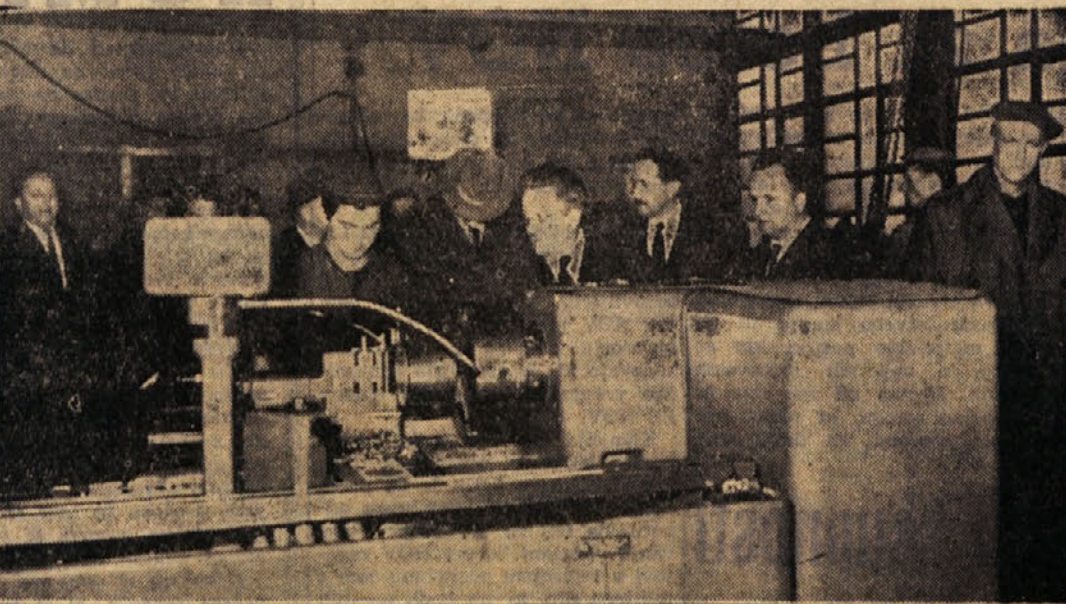
Ta korak nazaj na poti k večjemu gospodarskemu razvoju je vsekakor nesprijemljivo, zlasti še, če opozorimo, da je bilo v zadnjih letih vloženo v Zasavju v rekonstrukcijo in investicije v gospodarstvo nekaj milijard din, in se zato vsekakor poraja vprašanje upravičenosti in nasploh rentabilnosti rekonstrukcij in investicijskih vlaganj. Pri tem pa tudi ne gre prezreti dejstva, da je tovarišem v gospodarskih organizacijah mnogo do tega, da gospodarske organizacije predčasno izpolni letni plan in da gre letošnje nerealno in nesprijemljivo planiranje tudi na ta rovaš. Mimogrede naj samo zapisemo, da je lani vrsta gospodarskih organizacij že precej pred koncem leta izpolnila plane.

Zanimivo bi bilo tudi ugotovljati, koliko neposrednih proizvajalcev je razpravljalo o proizvodnih in finančnih planih gospodarskih organizacij, preden so jih sprejeli organi samoupravljanja oziroma če so organi samoupravljanja sploh razpravljali o teh planih, preden so jih gospodarske organizacije predložile na ObLO, in če plani niso sestavljeni samo neke v pisarnah v ozkem krogu vodilnih tovarišev brez posvetovanj, podrobnejših proučitev možnosti in potrebnih analiz tržišča. Ni namreč mogoče mimo zanimivega dejstva, da je ena od zasavskih gospodarskih organizacij poslala plan na ObLO kar mesec dni pred tem, preden je o njem razpravljala delavski svet in sklenil tedaj sprejeti spremenjen plan.

Razumljivo je, da se odborniki občinskih ljudskih odborov iz Zasavja ne strinjajo s takimi plani gospodarskih organizacij in da zahtevajo njihove popravke. Pri tem bi pa priporočili, da naj bi sklicevali seje zborov proizvajalcev, na katere bi vabili direktorje gospodarskih organizacij, predsednike delavskih svetov in upravnih odborov, šefe gospodarsko računskih sektorjev in še nekatere druge iz gospodarskih organizacij, na katere bi razpravljali o realnosti dosedanjih proizvodnih in finančnih planov gospodarskih organizacij. Sicer bi pa bilo umestno sklicevati tudi zasedanja delavskih svetov in upravnih odborov skupno z zastopniki organizacij v podjetju, na katere bi prišli odborniki zborov proizvajalcev in tako skupno razpravljali o planih.

Vsekakor so pa dosedanje proizvodni in finančni plani nekaterih zasavskih gospodarskih organizacij nesprijemljivo korak nazaj na poti k večjemu gospodarskemu napredku. (ma)

Visok obisk v revirjih

Zasavske revirje so prejšnji teden, v petek 9. februarja, obiskali podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, predsednik Zvezne Ljudske skupščine Petar Stambolić in podpredsednik Franc Leskošek ter član Zveznega izvršnega sveta Milentije Popović, ki so se tedaj mudili v Sloveniji. — V spremstvu predsednika Ljudske skupščine Slovenije Mihe Marinka in predsednika Okrajnega ljudskega odbora iz Ljubljane Borisa Mikošja so se vsi gostje na svoji poti v Zasavju najprej ogledali v Zagorju, kjer so si ogledali tamkajšnji Delavski dom. V Trbovljah so jih sprejeli predstavniki občine in političnih organizacij. V njihovem spremstvu in v spremstvu predstavnikov Strojne tovarne so si visoki gostje ogledali proizvodni proces v tej tovarni in se nato v krajšem razgovoru zanimali za decentralizacijo delavskega samoupravljanja v podjetju. — V Trbovljah so si potem ogledali še Cementarno, rudarsko kolonijo in Delavski dom. Med kosilom so se gostje razgovarjali s predstavniki trboveljske komunije in podjetij o nekaterih vprašanjih s področja gospodarstva in delavskega samoupravljanja. — Popoldne so visoki gostje obiskali tudi Hrastnik, kjer so si ogledali Tovarno kemičnih izdelkov in Steklarno.

NENAVADNA NESREČA V TRBOVLJAH

V ponedeljek ob 16.30 je nenadni močan veter odnesel celotno strešno konstrukcijo telovadnice v šoli Teniške Čebe v Trbovljah. — Južni del strehe je vrgel čez sadna drevesa, približno 80 metrov daleč, severni del pa je veter treščil na dvorišče šole. Učenci 2. a razreda so ravno takrat zapuščali šolsko poslopje. V trenutku, ko je veter dvignil streho, so se otroci razbežali, vendar je severna stran strehe zajela 3 učence. Medtem ko sta dva učenca dobila lažje telesne poškodbe, je severni del strehe pokril JOŽICO HVALA, ki je dobila hujše telesne poškodbe — prsni koš in glava.

Komisija raziskuje vzroke nesreče.

Te dni po svetu

NOV SESTANEK »NA VRHU«
Sovjetski premier Hruščev je poslal ameriški predsednik Kennedyju pismo, v katerem predlaga, naj bi se v Ženevi sestali na »najvišji ravni« in razpravljali o prekinitvi atomskih poskusov.

Predstavnik britanskega Foreign Officea je izjavil, da mu ni znano, če je Velika Britanija sprejela kopijo pisma, ki ga je poslal Hruščev Kennedyju.

ZBOROVANJE TRZASKIH KOMUNISTOV
V nedeljo je bilo v Trstu zborovanje trzaskih komunistov, na katerem je med drugim Vittorio Vidali poročal o obisku delegacije trzaskih komunistov v Italijanski KP v Sloveniji. Poudaril je, da je bil obisk zelo koristen in da so se delegati seznanili z življenjem delavskih množic v Sloveniji ter z njihovimi problemi. Vidali je še napovedal ponovne obiske delegacij trzaskih komunistov v Sloveniji in Jugoslaviji.

JUGOSLOVANSKA RAZSTAVA V BEIRUTU
V veliki dvorani palače Mednarodne organizacije za prosveto, znanost in kulturo - UNESCO v Beirutu so odprli razstavo del jugoslovanskih slikarjev in kiparjev. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzel predsednik libanonske vlade Rašid Keram. Na slovesni otvoritvi so bili predstavniki političnega, kulturnega in javnega življenja Libanona in jugoslovanski veleposlanik v Libanonu Vlado Maleski. - To je prva taka jugoslovanska razstava v Libanonu.

CIKLUS PREDAVANJ O JUGOSLAVIJI
Na univerzi v Kjöbenhavnu se je začel ciklus predavanj, posvečenih Jugoslaviji. Predavanje bodo zajela teme iz najpomembnejših obdobja jugoslovanske zgodovine, in sicer: zgodovine, književnosti, umetnosti in drugih področij. Med drugim bodo predavali dr. Gunnar Olaf, Manne o jugoslovanski zgodovini, John Danstrup o zunanji politiki in Carl Stief o jugoslovanski književnosti.

SESTANKA SALAZAR-FRANCO NE BO
Uradni predstavnik portugalske vlade je sporočil, da se premier Salazar in španski diktator Franco »v sedanjem trenutku« ne nameravata sestati. Pred se namreč sporočilo, da se bosta oba diktatorja srečala konec tedna, da bi razpravljala o federaciji na Pirenejskem polotoku, pač pa se bosta srečala minister v predsedstvu vlade Oliviera in španski minister za informacije Saldaga.

SVETOVNI ODBOR ZA MIROLJUBNO KOEKZISTENCO
Poslanec Aldo Sampaio, član nacionalne demokratske unije UDM, ki sodeluje v sedanji koalicijski brazilski vladi, je predlagal ustanovitev svetovnega odbora za miroljubno koekzistenco. V tem odboru naj bi bili filozofi, ugledni javni delavci in strokovnjaki za jedrsko energijo. Po njegovem predlogu naj bi odbor izdelal pravilnik, ki bi določal načela za odnose med državami.

STALNI ODBOR ZA SOCIALNO SKUSTVO ZASEDA V ADDIS ABEBI
Stalni odbor za vprašanja socialnega skrbstva in komunalnega razvoja - prvi odbor te vrste, ustanovljen v okviru OZN - je začel zasesti v Addis Abebi v sklopu Ekonomske komisije OZN za Afriko. Naloga odbora je proučiti dejavnost Ekonomske komisije na področju družbenega skrbstva in komunalnega razvoja afriških držav.

Prvega zasedanja odbora se udeležujejo strokovnjaki iz 13 držav: obeh Kongov, Etiopije, Gane, Slonokoščne obale, Kenije, Madagaskarja, Malije, Nigerije, Sierre Leone, Senegalije, ZAR in Ugande.

48 ATENTATOV V ALŽIRIJI
Zadnje soboto so v Alžiriji za beležili 48 atentatov, pri katerih je izgubilo življenje 11 ljudi, 62 pa je bilo ranjenih. Samo od ene eksplozivne plastične bombe, ki so jo podtaknili pripadniki OAS v Oranu, je bilo ranjenih 62 ljudi.

VREMENA
za čas od 15. do 22. februarja
Poslabšanje vremena bo trajalo ve steden, lahko pričakujemo nekaj padavin. Pomembnejših trajnih ohladitev pa še ne bo.

»ZASAVSKI TEDNIK«: Tiska CP »Gorenjski tisk« in Kranju - Uredništvo in uprava: TRBOVLJE, Trg revolucije 11/II; telefon 80-191, poštni predal 82. Tekoči račun pri Narodni banki Trbovlje 600-13-3-146. - Letna naročnina 720 dinarjev (z dostavilno), mesečna 60 din (prav tako z dostavilno) - Nenaročeni rokopiši in fotografije ne vračamo.

DOGODKI TEH DNI

ZA 11 DO 12% VEC KOT LANI
Prejšnjo sredo sta oba zborni ljudska skupščini LRS na skupni seji pod predsedstvom Mihe Marinka sprejela resolucijo o gospodarskem razvoju v naši republiki za leto 1962.

V imenu Izvršnega sveta Slovenije je predlog resolucije obrazložil Tone Bože in med drugim dejal:

»Resolucija o gospodarskem razvoju naše republike predvideva, da naj bi sprlo danih pogojev in možnosti ter v skladu z osnovnimi smernicami zveznega družbenega plana povečali skupni družbeni proizvod za 11 do 12%. Nadalje je predvideno, naj bi povečali obseg izvoza za okrog 18%, storilnost dela v gospodarskih družbenega sektorja - merjeno z delovanjem družbenega proizvoda na zaposlenega - pa za okoli 8 do 9%. Sodim, da bo realnost tako zastavljenih gospodarskih gibanj zagotovljena samo tedaj, če se bo opirala na maksimalno mobilizacijo vseh naših proizvodnih zmogljivosti, na optimalna prizadevanja vseh družbenih organizacij, državnih organov in komun, predvsem pa delovnih kolektivov in njihovih organov upravljanja.«

V razpravi o nadaljnjem gospodarskem razvoju je sodelovalo 9

Vsklajevanje načrtov

Kakor smo že poročali, je bilo prejšnji teden na občinskem ljudskem odboru Trbovlje posvetovalje predstavnikov občinskega ljudskega odbora z direktorji, predsedniki delavskih svetov in šefi gospodarsko-računskih sektorjev večjih trboveljskih gospodarskih organizacij, na katerem so govorili o družbenem načrtu občine za leto 1962 in o njegovem vklajevanju s proizvodnimi in finančnimi plani gospodarskih organizacij. Na posvetovalju so skupaj predstavniki posameznih podjetij zagovarjali sorazmerno nizko zasnovane proizvodne in finančne plane za leto 1962, pri čemer so zlasti omenjali nedokončana investicijska dela in neolajšno konkurenco.

Rešilni avto - sirena - kri AB, kri AB!

Pretekli teden smo v Trbovljah slišali, kako turobno je tula sirena reševalnega avtomobila po naši dolini. Vsak, ki je bil na ulici, je obetal in se umaknil drvečemu avtomobilu. V bolnišnici so pripeljali iz Radeč osemletnega fantka, ki je nujno potreboval zdravniške pomoči. Bila je potrebna takojšnja operacija na črevesju, katerega zamažanje je trajalo že dva, tri dni. Deček je bil do skrajnosti izčrpan in oslabilen. V bolnišnici so nujno potrebovali kri, da bi mu rešili življenje. Preiskave so pokazale, da ima fantek redko krvno skupino krvi, in sicer »AB«, ki je pa postaja za transfuzijo krvi v trboveljski bolnišnici v tem momentu ni imela. Da bi iskali ljudi, prosto voljne darovalce krvi, ni bilo časa, kajti minute fantkovega življenja so bile štefe. Operater se ozre po osebu bolnišnice, zbranem v operacijski sobi okrog bolnika. Njegov pogled je oselje takoj razumelo. Med njimi sta bila dva uslužbenca bolnišnice, za katere je znano, da imata kri iste skupine. Zdravnica dr. Ivka Krasnik in zdravnik dr. Tone Kastelic sta stegnila roko - in že se je njuna kri pretakala v otroka. Otrok je prestopal operacijo in zopet začel tako rekoč drugo, novo življenje.

Stanovanja za borce NOV

Komisija za reševanje zadev borcev NOV pri občinskem ljudskem odboru v Litiji se v zadnjem času precej ukvarja z reševanjem problemov borcev NOV, pri čemer zlasti izstopajo problemi prekvalifikacije in stanovanja, še posebej problem pa predstavljajo borci NOV, ki živijo na kmetijah.

Za prekvalifikacijo se je na področju litijske občine prijavilo 40 članov ZB NOV, od katerih jih je 15 že opravilo potreben izpit. Stanovanjske probleme borcev rešujejo v Litiji delno na način, da jim dajejo posojila za gradnjo hiš (lani so za to namenili 18 milijonov din), vendar pa bo v tem pogledu potrebna še večja akcija.

Načrti krajevnih skupnosti

Na eni izmed zadnjih sej izvršnega odbora Obo SZDL Trbovlje je bil imenovan koordinacijski odbor, ki ima nalogo, da povezuje in usmerja delo krajevnih skupnosti, ki jih je na področju trboveljske komunne šest.

Da bi se pogovorili o nalogah, delu in smernicah za bodoče delo krajevnih skupnosti, so se prejšnji teden sešli pri občinskem ljudskem odboru predsedniki krajevnih odborov in predsedniki stanovanjskih skupnosti. V daljših razgovorih so proučevali delo in naloge teh skupnosti ter podarili, da je potrebno, zajeti v proračune vse organizacije in izdelati krajši perspektivni plan, v glavnem za letošnji, družbeni plan za letošnje leto pa naj bi zagotovili sredstva vsaj za najnujnejša dela. Poudarjeno je bilo, da naj finančni proračuni zajamejo sredstva predvsem za najnujnejše potrebe.

Razvoj raznih služb v okviru servisov stanovanjskih skupnosti pa bo terjal še dodatne namenske dotacije. Sprejet je bil sklep, naj se servisi specializirajo, in sicer da ne bi imeli dve stanovanjski skupnosti enakih servisov, ker bi to podraževalo usluge. Specializacija pa naj bi bila osnova za mehanizacijo in cenejšje opravljanje uslug. - Ugotovili so tudi, da je treba imenovati strokovno komisijo, ki bo proučevala potrebe glede ustanavljanja novih servisov oziroma služb. Poudarili so tudi, da bi bilo nujno, da se ustanovi redna služba za nego bolnikov. O tem vprašanju se bodo kmalu začeli razgovori z organi socialnega zavarovanja, da se ugotovi, kakšne možnosti so dane za ustanovitve take službe.

VEČ PREDLOGOV
Premogovniki so v zadnjem času zašli v precejšnje težave klub večji proizvodnji in znižanju števil zaposlenih. Čisti dohodek premogovnikov se je v primerjavi z zadnjimi leti znatno zmanjšal, na kar so vplivale podražitve materiala in uslug ter večje obveznosti. Porajajo se pa tudi nekateri problemi v zvezi s pogoji rudarjev, učinki, osebnimi dohodki, stanovanjskimi problemi, nepoučenostjo o perspektivah in drugem. Zato ni čudno, če so o težavnem položaju premogovnikov razpravljali v zadnjem času kar na treh sestankih, in sicer v sekretariatu Centralnega odbora sindikata delavcev v rudarstvu, metalurgiji in kemični industriji Jugoslavije in v izvršnem odboru Sveta premogovnikov pri Zvezni industrijski zbornici.

Za rešitev težavnega položaja je več predlogov. Tako nekateri predlagajo 5% povišanje cen premoga, vendar pri tem nastaja vprašanje, če je to sploh rešitev, ker je mogoče, da zasitni trg s premogom ne bi mogel sprejeti višjih cen. Drugi predlagajo, da se naj revidirajo obveznosti rud-

NOVA TOVARNA V ZAGORJU

Na predlog sveta za industrijo in obrt je občinski ljudski odbor v Zagorju ob Savi na zadnji seji sklenil, da se s 1. januarjem 1962 osamosvoji »Varnost«, obratna enota Rudnika rjavca premoaga Zagorje ob Savi, in da postane samostojno industrijsko podjetje **TOVARNA ELEKTROTEHNIČNIH IZDELKOV »VARNOST«**, ZAGORJE OB SAVI s predmetom poslovanja: izdelovanje, kompletiranje in montaža vseh eksplozijsko varnih električnih naprav, strojev in aparatov; izdelovanje, kompletiranje in montaža električnih naprav, strojev in aparatov; nudenje uslug in storitev ter servisna služba za naprave, stroje in aparate ter nakup in prodaja surovin in izdelkov lastne proizvodnje.

Novemu podjetju so se dodelila osnovna sredstva v vrednosti 165 milijonov din in obratna sredstva v vrednosti 59.500.000 din. Odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi so pa sklenili, da se naj novemu podjetju zagotovi prioriteto mesto v razdeljevanju sredstev, ki jih bo zagorski ObLO namenjal za gospodarske investicije ter da naj bi prvenstveno v letih 1962-1965 usmerjal sredstva iz investicijskega sklada za »Varnost« pod pogoji, da podjetje nudi splošne pogoje in izkazuje ekonomsko upravičenost pri dodeljevanju sredstev. Poleg tega je ObLO Zagorje spre-

jel tudi priporočilo vsem samoupravnim organom skladov družbenega standarda, da prioriteto in pod izjemnimi pogoji zagotovijo posojila za gradnjo objektov družbenega standarda, ki so vezani na program razvoja »Varnosti«. Iz proračunskih sredstev ali drugih razpoložljivih sredstev zagorskega ObLO naj bi se pa letos zagotovila sredstva za štipendije za solanje kadrov za potrebe Varnosti, zlasti še na višjih in visokih šolah.

Odborniki obeh zborov občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi so pa še sklenili, da se mora podjetje konstituirati najkasneje do konca letošnjega leta in imenovati direktorja, tehničnega direktorja in komercialnega direktorja Tovarne elektrotehničnih izdelkov »Varnost«, Zagorje ob Savi v izgradnji.

Madžarska gospodarska delegacija v STT

Strojno tovarno v Trbovljah je obiskala gospodarska strokovna delegacija iz Madžarske. V Strojno tovarno so imeli razgovore in pogajanja za sodelovanje in kooperacijo v izdelovanju novih rudarskih odkopnih strojev F 5 in rudarskih nakladalcev.

Člani delegacije so pokazali veliko pripravljenost za medsebojno sodelovanje in vse kaže, da bo še ta mesec prišlo do podpisa skupne pogodbe.

Tako bo strojna tovarna v Trbovljah v doglednem času dala na trg zopet dva nova rudarska stroja, ki jih naše rudarstvo potrebuje. Novi stroji bodo velika gospodarska pridobitev, saj pomenijo razbremenitev rudarjev na odkopih in izdelavi jamskih hodnikov. - ar.

KOMPROMISI

Moram priznati, da sem že do kaj dolgo čakal na dogodek, katerem bo govora na prihodnji seji nekega občinskega ljudskega odbora v Zasavju. Mandatno-imunitetna komisija tega ljudskega odbora namreč pripravlja predlog za odpoklic enega izmed odbornikov, ki vseskozi ni prihajal na seje ljudskega odbora, in splot ni vzdrževal potrebnih stikov z volilci. Predlog za odpoklic je dal zbor volivcev.

Nedvomno je vzrokov za odpoklic še katerih drugih odbornikov tega ali kakinega drugega ljudskega odbora kar dovolj, vendar z odpoklicem odlašajo. Nekateri imajo pomisleke, češ, kaj bi hteva naše družbeno dogajanje, jih zdaj odpoklicati, ko je mandat pred iztekom. In tako se že me sece vlečejo primeri, ki bi se se morali končati z odpoklicem.

Ustavimo se samo pri primeru nekega tovariša, ki je bil razrešen dolžnosti direktorja zaradi nepravilnega gospodarjenja, ki se je končalo z zelo nezavirljivim položajem kolektiva, ki se je zdaj otepa s finančnimi in drugimi težavami. Med temi pa so zelo pomembna nezgodila in grupiranje v kolektiv, dušenje kritike od pristave bivšega direktorja, itd. Ker je ta bivši direktor še vedno član enega zborov ljudskega odbora, je bilo že govora o njegovem odpoklicu, zlasti zato, ker se po dogodkih v podjetju ne udeležuje seje ljudskega odbora. Nekateri menijo, da do odpoklica ne more priti zaradi tega, ker so razrešeni svoje sodbe o delitih v podjetju, in da bi bil delitev vzrok za odpoklic demonstrativno bojkotiranje dela ljudskega odbora.

Ze takšen bojkot je dovolj pomemben vzrok za odpoklic, prav tako ali pa je bolj je povod za odpoklic stanje v podjetju, zaradi katerega je bil prizadeti razrešen položaja direktorja. Gre torej za moralno odgovornost odbornika občinskega ljudskega odbora do oblikovanja socialističnih odnosov v delovnem kolektivu, za maloparnost pri gospodarjenju, kar ima prav tako negativne posledice na splošno razpoloženje v okolici, kjer se dogaja, kar se vsa sumira v negativno delovanje ljudskega odbornika.

Menim, da ne moremo mimo moralnih norm, ki dajejo osnovno našemu družbenemu razvoju vsebinsko slehernemu liku našega družbenega delavca, zlasti pa ljudskemu odborniku. Sele smo ugotovili pomanjkanje potrebnih moralnih kvalitete, nastopi vprašanje kazenske odgovornosti, toda to je že zadnja stopnja odgovornosti slehernega občana.

Vse to zahteva doslednost pri slehernem ukrepanju, ki ga zahteva naše družbeno dogajanje, sicer se nam zgodi to, kar se je zgodilo že v opisanem primeru: da začete postopka ne dokončamo. Za ilustracijo je en primer: prva osebnost nekega foruma je uvedla preiskavo v nečem podjetju, in preiskava je ugotovila niz pomanjkljivosti in nepravilnosti, ki zadevajo predvsem moralno odgovornost direktorja, ki je bil primerno kaznovan. Druga osebnost istega foruma je negiral sankcije, ki jih je povzročila preiskava s tem, da se je ponizala v posredovalca za iskanje službe prizadeti osebi tako daleč, da je navedenemu direktorju bilo omogočeno izbirati in celo odklanjati vsemu odpuščanju, zlasti zato, ker se po dogodkih v podjetju ne udeležuje seje ljudskega odbora. Nekateri menijo, da do odpoklica ne more priti zaradi tega, ker so razrešeni svoje sodbe o delitih v podjetju, in da bi bil delitev vzrok za odpoklic demonstrativno bojkotiranje dela ljudskega odbora.

Ze takšen bojkot je dovolj pomemben vzrok za odpoklic, prav tako ali pa je bolj je povod za odpoklic stanje v podjetju, zaradi katerega je bil prizadeti razrešen položaja direktorja. Gre torej za moralno odgovornost odbornika občinskega ljudskega odbora do oblikovanja socialističnih odnosov v delovnem kolektivu, za maloparnost pri gospodarjenju, kar ima prav tako negativne posledice na splošno razpoloženje v okolici, kjer se dogaja, kar se vsa sumira v negativno delovanje ljudskega odbornika.

Jeseničani v Zagorju

Prejšnji petek je v Delavskem domu v Zagorju ob Savi gostoval gledališče »Toneta Cufarja« z Jesenic in uprizorilo Gorjanovo dramo v treh dejanjih »Vihar pred zoro«. Nastop gledališčnikov z Jesenic, ki je bil v okviru abonmajskega predstava, so Zagorjani toplo pozdravili.

Jeseničani so se v soboto predpoldne še enkrat predstavili Zagorjanom.

Prometna nesreča

V soboto zvečer se je pripetila na križišču ulice 1. junij v Trbovljah hujša prometna nesreča. Voznik motornega kolesa Hubert Keršič, ki nima voznškega izpita, je prilezel po ulici 1. junija in na križišču zavil po cesti proti Opekarni. S hodnika za pešce je tisti trenutek prišel četverletna Majda Lavrenčič, vznujoča v naselju Novi dom 31. Voznik jo je zadel s krmilom tako, da sta oba padla. Deklica je dobila hujše telesne poškodbe in so jo prepeljali v trboveljsko bolnišnico.

Razgovor o Ljudski tehniki

Komisija za sodelovanje z organizacijami in društvi pri občinskem odboru SZDL v Hrastniku je skupno s predstavniki občinskega odbora Ljudske tehnike razpravljala o problemih dela organizacije LT v hrastniški občini. V razpravi so ugotovili, da je bilo doseženo delo občinskega odbora LT pomanjkljivo, niti ni imel stika z organizacijami in sekcijami. Zato so se dogovorili o nekaterih kadrovskih vprašanjih novega občinskega vodstva LT, o pripravi na občni zbor in o prostoru za dejavnost občinskega odbora LT v Hrastniku. - ak

Tečaj na Vačah

Osnovna organizacija RK na Vačah je te dni organizirala šestdesetdeski gospodinski in šiviljski tečaj, ki ga obiskuje 32 žena. Tečajnice se bodo seznanile z osnovnimi pravilne prehrane in z nekaj osnovnimi šiviljskimi spretnostmi. Ob zaključku tečaja bodo tečajnice priredile razstavo in bodo tako znanje, ki si ga bodo pridobile, posredovale tudi drugim. - D. G.

Z Vrhovega

Prosvetno društvo Vrhovo je v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Hrastnika organiziralo predavanje dr. Toplaka iz Hrastnika. Predavanje je obiskalo okrog 85 žena. Po predavanju so prisotni nekaj časa gledali še spored TV.

Prejšnjo soboto sta aktiv LMS in Prosvetno društvo pripravila prireditev ob obletnici Prešernove smrti.

V nedeljo bo dramska skupina nastopila s delom »Poročilo se bom s svojo ženo«.

Na Vrhovem se pa tudi že pripravljajo na proslavo 8. marca.

KOMPROMISI

Moram priznati, da sem že do kaj dolgo čakal na dogodek, katerem bo govora na prihodnji seji nekega občinskega ljudskega odbora v Zasavju. Mandatno-imunitetna komisija tega ljudskega odbora namreč pripravlja predlog za odpoklic enega izmed odbornikov, ki vseskozi ni prihajal na seje ljudskega odbora, in splot ni vzdrževal potrebnih stikov z volilci. Predlog za odpoklic je dal zbor volivcev.

Nedvomno je vzrokov za odpoklic še katerih drugih odbornikov tega ali kakinega drugega ljudskega odbora kar dovolj, vendar z odpoklicem odlašajo. Nekateri imajo pomisleke, češ, kaj bi hteva naše družbeno dogajanje, jih zdaj odpoklicati, ko je mandat pred iztekom. In tako se že me sece vlečejo primeri, ki bi se se morali končati z odpoklicem.

Ustavimo se samo pri primeru nekega tovariša, ki je bil razrešen dolžnosti direktorja zaradi nepravilnega gospodarjenja, ki se je končalo z zelo nezavirljivim položajem kolektiva, ki se je zdaj otepa s finančnimi in drugimi težavami. Med temi pa so zelo pomembna nezgodila in grupiranje v kolektiv, dušenje kritike od pristave bivšega direktorja, itd. Ker je ta bivši direktor še vedno član enega zborov ljudskega odbora, je bilo že govora o njegovem odpoklicu, zlasti zato, ker se po dogodkih v podjetju ne udeležuje seje ljudskega odbora. Nekateri menijo, da do odpoklica ne more priti zaradi tega, ker so razrešeni svoje sodbe o delitih v podjetju, in da bi bil delitev vzrok za odpoklic demonstrativno bojkotiranje dela ljudskega odbora.

Ze takšen bojkot je dovolj pomemben vzrok za odpoklic, prav tako ali pa je bolj je povod za odpoklic stanje v podjetju, zaradi katerega je bil prizadeti razrešen položaja direktorja. Gre torej za moralno odgovornost odbornika občinskega ljudskega odbora do oblikovanja socialističnih odnosov v delovnem kolektivu, za maloparnost pri gospodarjenju, kar ima prav tako negativne posledice na splošno razpoloženje v okolici, kjer se dogaja, kar se vsa sumira v negativno delovanje ljudskega odbornika.

Ljudski poslanec Anton Sihur, član delovnega kolektiva Steklarne v razpravi o resoluciji »O politiki gospodarskega razvoja LRS v letu 1962« na zasedanju Ljudske skupščine 6. febr. ugotavlja:

„Komuna ni pravično udeležena na ustvarjenem dohodku!“

Konkurenčnost steklarne na tujem tržišču ni posledica boljše mehanizacije temveč plod dela visokokvalificiranih steklarjev. — V tovarni kemičnih izdelkov se bo povečala produktivnost dela za okrog 73 odstotkov. — Tovarni dokumentnega in kartnega papirja je bil odobren investicijski kredit, ker zaradi premajhne zmogljivosti ne zadovoljuje niti potreb domačega trga. — Rudnik skladov praktično ne ustvarja. — Hrastniška industrija je lani večala proizvodnjo za 13 odstotkov, letos pa še za 15 odstotkov. — Vni kolektivi in komuna so za svoj trud slabo stimulirani. — Odkopni in rudniški učinek je znatno višji od jugoslovanskega povprečja. — Predpisi o delitvi dohodka še vedno vsebujejo elemente, ki destimulativno vplivajo na proizvodnjo in komuno v njihovih prizadevanjih za nadaljnjo modernizacijo in krepitev podjetja.

Tovariši, tovarišice, ljudski poslanci! Ko si zadajamo smernice in naloge gospodarske politike republike v l. 1962, upoštevajoč pri tem doseženo stopnjo razvoja proizvajalnih sil oz. prilagojenost gospodarskih organizacij novim pogojem spremenjenega gospodarskega sistema, se mi zdi potrebno, da ob tej priložnosti na kratko spregovorim o tem, kako se je industrija v hrastniški komuni, ki je z 79 % udeležena v celotnem družbenem bruto proizvodu vključevala v dosedanj gospodarski razvoj, in kar predvideva v letu 1962.

Steklarne Hrastnik je pred rekonstrukcijo, v katero je vložila okrog 641 milijonov dinarjev, ustvarila letno 738 milijonov družbenega proizvoda, pri 1200 zaposlenih. Po nekako dokončani drugi fazi rekonstrukcije se je število zaposlenih povečalo na 1500. Ta delovni kolektiv je v letu 1961 ustvaril 956 milijonov dinarjev družbenega proizvoda. — Iz tega je razvidno, da se produktivnost delni občutno povišala, ker ta sredstva niso bila vložena v nove stroje, temveč je bila s temi sredstvi postavljena nova tovarniška zgradba, s čimer se je podaljšala življenjska doba tovarne in ustvarili boljši delovni pogoji, saj prejšnja 100 let stara zgradba v nobenem primeru ni ustrezala sedanjemu času. Večidel proizvodnje pomenijo pihani, ročno izdelani artikli z dobro kvaliteto, kar potrjuje tudi dejstvo, da dosega podjetje na tujem trgu višje cene kot na domačem. Podjetje izvažamo v države s konvertibilnimi valutami, in sicer se je izvoz v zadnjih dveh letih gibal takole: v letu 1960 je tovarna izvozila za 318.368 ameriških dolarjev, v letu 1961 pa za 476.124 dolarjev. Plan izvoza za leto 1962 znaša 463.000 dolarjev. Če pa bo začela obratovati nova velika peč, se bo izvoz povečal mesečno še za 10.000 dolarjev. Ob vsem navedenem je zelo škoda, da ni bilo temu podjetju odobren investicijski kredit za izvršitev tretje faze rekonstrukcije, saj je podjetje s svojimi kvalitetskimi izdelki konkurenčno tudi na tujem trgu, in še vedno ni v stanju prevzeti vseh tujih naročil zaradi premajhnih proizvodnih kapacitet. Tovarna kemičnih izdelkov je pričela z rekonstrukcijo v l. 1961 in je v ta namen sedaj že vložila 1284 milijonov dinarjev. Za dokončanje te rekonstrukcije pa bo delovni kolektiv vložil še okrog 600 milijonov dinarjev. V letu 1960, to je pred pričetkom rekonstrukcije, je to podjetje ustvarilo 693 milijonov bruto proizvoda, že v letu 1962, ko je tovarna pričela s preizkusno proizvodnjo, pa bo bruto produkt predvidoma znašal 1724 milijonov dinarjev. Pri tem se bo pa število zaposlenih povečalo od 228 v letu 1960 na 380 v letu 1962. Iz tega je razvidno, da se bo produktivnost dela povečala za okrog 73 %. Svoje izdelke podjetje v glavnem izvažuje v Kubo, Turčijo, Egipt, Madžarsko in Poljsko.

Porast izvoza se giblje takole: v letu 1960 je podjetje izvozilo za 16.660 dolarjev, v letu 1961 za 62.162 dolarjev, a za leto 1962 je predvideno, da bodo izvozili za 200.162 dolarjev.

Iz navedenega vidimo, da se bo v letu 1962 povečal izvoz glede na leto 1961 za preko 300 %, kar je vsekakor pozitivno in v skladu s splošnim načelom vključitve našega gospodarstva v mednarodno delitev dela. S plasmajem proizvodov na tuj trg podjetje ne bo imelo težav, ker ima za ves planiran izvoz v glavnem že zaključene pogodbe. Težave bodo morda nastopile v plasmaju železovih oksidov, ker so le-ti zelo grobe kvalitete, vendar podjetje računa, da jih bo lahko izvozilo v Kubo, kjer ne povprašujejo po visoki kvaliteti. Glede na to, da je bil v tovarni dokumentnega in kartnega papirja odobren investicijski kredit, bo to podjetje že v letošnjem letu pričelo z rekonstrukcijo. Po investicijskem projektu bo podjetje po končani rekonstrukciji svojo proizvodnjo podvojilo. Rekonstrukcija je nujno potrebna, saj so stroji že sedaj do skrajnosti amortizirani. Kljub izredni kvaliteti svojih izdelkov ne izvažajo, ker zaradi premajhne zmogljivosti ne zadovoljuje niti potreb domačega trga, zaradi česar je bil podjetju odobren tudi investicijski kredit. Rudnik rjavčevga premoga nenehno povečuje svojo proizvodnjo, število zaposlenih pa zmanjšuje ter tako zagotavlja kontinuiran porast produktivnosti dela. Z uvajanjem novih odkopnih načinov stalno zmanjšuje porabo lesa, kar tudi pozitivno vpliva na zmanjšanje proizvodnih stroškov. Z uvajanjem mehanizacije odpravlja težakša dela, zmanjšuje fizični napor rudarjev in vpliva na rast produktivnosti. Podjetje kot celota pa precej finančno prizadene prispevek od izrednega dohodka, saj ga plačuje več kot nekateri rudniki rente. Skladov podjetje praktično ne ustvarja, saj le-ti niti ne bodo zadoščali za plačilo anuitet.

Iz vsega do sedaj navedenega je razvidno, da naša industrija v celoti sledi splošnim smernicam gospodarskega razvoja, tako v pogledu nenehne dviga proizvodnje, ki je od leta 1960 na 1961 porasla za okrog 13 %, v letu 1962 pa predvideno še za nadaljnjih 15 %. Kakor glede produktivnosti dela nenehne skrbijo za izobraževanje kadrov za rekonstruirane tovarne, doseganje kvalitete proizvodov, kar je pogojeno že z dolgoletno tradicijo v vseh vejah industrije. Skrbijo tudi za ugoden plasman proizvodov na tujem tržišču, kolikor to dopušča notranji trg. Istovestno pa ugotavljajo, da so posamezni delovni kolektivi kakor tudi komuna kot celota za svoj trud slabo stimulirani, kar je po mojem mnenju posledica nekaterih instrumentov po novem sistemu delitve dohodka, predvsem prispevek od

izrednega dohodka. V ilustracijo bom navedel naslednji primer: po periodičnem obračunu za tretje tromesečje leta 1961 je plačala Steklarna v Hrastniku prispevka od izrednega dohodka 52 milijonov, Steklarna v Paračinu pa pri enkrat večjem bruto proizvodu le 10 milij. Dejstvo, da je Steklarna v Hrastniku konkurenčna tudi na tujem tržišču, ne moremo tretirati kot ugodne tržne pogoje ali posledico boljše mehanizacije, ker le-ta ni, temveč je to plod dela visokokvalificiranih steklarjev, katere je treba po socialističnem načelu nagradjevati — vsakomur po svojem delu — tudi primerno stimulirati. Potem nam mora biti jasno, da ti podjetji nista v enakopravnem položaju, ker imata tako različen kvalifikacijski sestav zaposlenih, določeni osebni dohodki dejavnosti pa so za obe podjetji enaki. Razen tega nesorazmerja pa ima Steklarna v Paračinu sorazmerno precej več vložnih skupnih sredstev, kar jo postavlja še v boljši položaj. Približno isto velja za Rudnik, saj je v tem podjetju odkopni in jamski ter rudniški učinek znatno višji od jugoslovanskega povprečja. V kakšnem položaju pa je, sem že omenil. S tem sem hotel poudariti to, da bo potrebno v bližnji prihodnosti spremeniti način ugotavljanja izrednega dohodka gospodarskih organizacij, kajti v nasprotnem primeru lahko tak instrument zavre interes tempa gospodarskega razvoja.

Kakor sem že omenil, je tudi komuna v širšem in ožjem pomenu za vsa ta prizadevanja precej slabo stimulirana. Ko ugotavljamo, da so industrijsko slabo razvite komune glede proračuna na boljšem kot komune z močno razvito industrijo, se poraja vprašanje: če je za komuno ekonomsko zanimivo razvijati obrtna podjetja v smeri prehajanja proizvodnje v teh delovnih kolektivih iz obrtniškega na industrijski način. To je jasno razvidno iz primera Elektrotehnične delavnice v Hrastniku, ki bo v letu 1962 proti 1961 povečala proizvodnjo za več kot 100 % ter bo s tem prešla iz pavšalnega na reden obračun. Pri analizi ekonomskega efekta podjetja je bilo ugotovljeno, da ta delovni kolektiv v novih pogojih ustvari znatno manj skladov kot prej. Gledano s stališča komune, pa je ta korak prav tako nestimulativen, saj se bo obinski investicijski sklad zmanjšal za prejšnji pavšalni prispevek iz dohodka tega podjetja, proračun pa se bo znatno povečal, ker podjetje ne predvideva občutno povečanega staleža zaposlenih. Enako velja za modernizacijo industrijskih podjetij.

Zanimivo je primerjati udeležbo občine na dohodku od Tovarne kemičnih izdelkov pred rekonstrukcijo, ko je ustvarila letno 696 milijonov bruto produkta, in je občini pripadalo 14 milijonov 250 tisoč dinarjev, po rekonstrukciji, ko bo ustvarila predvideno 1 milijardo 724 milijonov bruto proizvoda, pa bo občina dobila samo 18 milijonov 600 tisoč dinarjev! Proizvodnja se bo torej povečala za 148 %, delež komune na dohodke podjetja pa samo za 30 %! Glede na navedeno sem mnenja, da predpisi o delitvi dohodka še vedno vsebujejo elemente, ki destimulativno vplivajo na proizvajalca in komuno v njihovih prizadevanjih za nadaljnjo modernizacijo in krepitev podjetja. Da bi sprostili ta prizadevanja, je torej potrebno vse tiste proizvajalce in komune, ki se nadpovprečno prizadevajo za nadaljnji razvoj gospodarstva, stimulirati vse s pravičnejšo udeležbo na ustvarjenem dohodku.

Več pozornosti navideznim malenkostim

Kako je Steklarna lani izpolnila plan

Čeprav še niso zbrani vsi podatki, ki so potrebni za zaključni račun, vemo da v Steklarni Hrastnik nismo v celoti izpolnili plana proizvodnje lanskega leta. Plan finančnega obsega proizvodnje je predvideval 8.000 ton, dosegli smo pa le 7.832 ton proizvodnje, kar je le 91,07 odstotka plana. Neizpolnitev plana ni posledica padca storilnosti, temveč posledica spremembe asortimana. Proizvajali smo lažje izdelke, ki imajo večjo uporabo in ugodnejšo prodajno ceno. Tako smo lahko dosegli velik napredek v izvozu. Izvoženega stekla je bilo v vrednosti 476.123,74 dolarjev, kar je za 48,78 % več kot smo planirali.

Kako se je v tem času gihala prodaja, prikazana v težinskih enotah, nam pojasnjujejo naslednje številke:

● Planirali smo, da bomo s planom postavljene proizvodne količine tudi vse prodali, zato je bil plan prodaje 8.600 ton.

● Ker proizvodni plan ni bil izpolnjen, je bila tudi prodaja nižja in je dosegla 7.770 ton, torej 90,35 odst. plana.

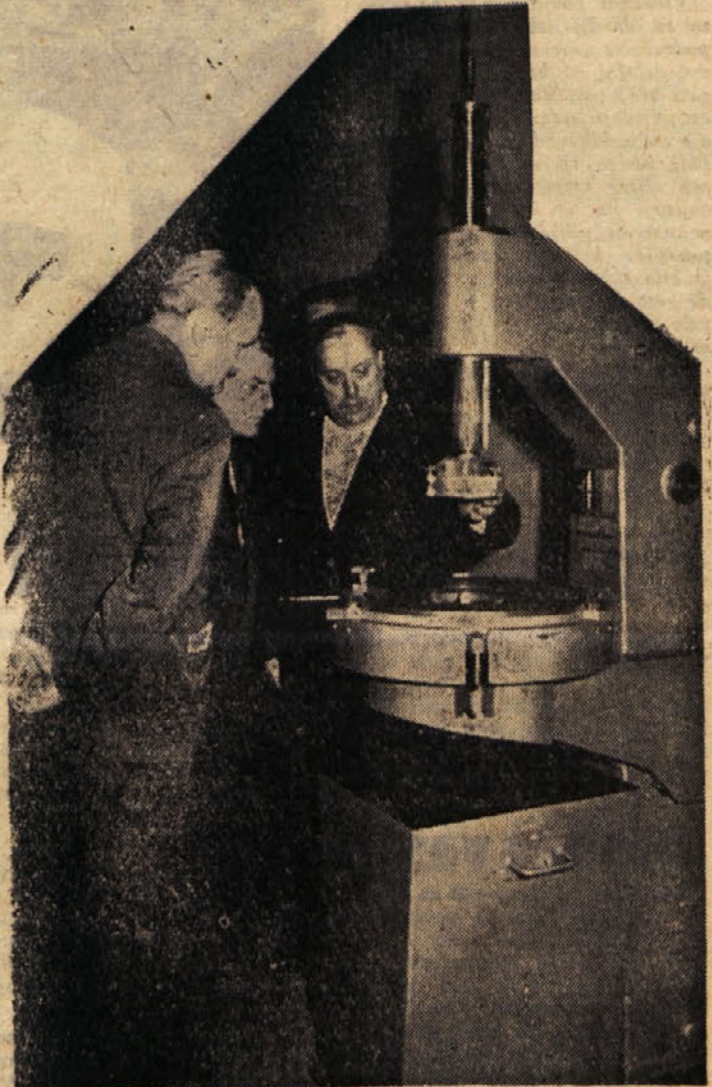
Odstotek prodaje je nekoliko nižji od odstotka proizvodnje zato, ker je proizvodnja bila najslabša v konjunktornih mesecih, medtem ko je bila v zadnjih dveh mesecih leta ugodna, kar pa ni bilo tudi pri prodaji, to pa zato, ker se kupci v tem času že pripravljajo na inventuro. Kljub vsem težavam pa je vrednostna realizacija po nepopolnih podatkih nekako v mejah plana.

Ob analizi finančnega obsega proizvodnje je zanimiv pregled produktivnosti glede na prejšnja leta. Storičnost je porasla v 1960.

leu proti 1959 za 2 odst., lani pa v primerjavi z letom 1960 za 1,2 odst. Storičnost je računana na vskladščene kose in storjene delovne ure, toda brez avtomata. Tudi v teh podatkih je vidna sprememba asortimana, saj proizvajamo vedno manjše kose, toda tehi po številu vedno več.

Kljub naštetim uspehom poslovanja v lanskem letu ne moremo biti povsem zadovoljni. Premalo je bilo storjenega predvsem na izboljšanju proizvodnih postopkov. Obseg proizvodnje v proizvodnem obratu stalno narašča, dodelava postaja tesno grlo, ker tehnično ni povsem rešena. Način odnosa v hladilne peči postaja zastarel in nerentabilen, vendar preteklo leto ni pokazalo, da bi se na tem področju pričelo z izboljšavami.

Če bomo v bodoče hoteli uspešno opravljati proizvodne naloge, bomo morali tudi tem malenkostim posvetiti več razmišljanja in konkretnega dela.

Direktor Steklarne Jože Klanjšek razkazuje gostom naprave v Steklarni

„Večkrat ostanemo brez dela“

Ekonomska enota silkarnice ugotavlja: vodje ekonomskih enot notranjega obrata, brusilnice in dekorirnice morajo bolje sodelovati

Decembra lani smo dobili našo težko pričakovano tunnelsko peč. Dobavila nam jo je firma LINN iz Hersbrucka pri Nürnbergu. Takoj smo jo montirali in jo po končani montaži pričeli s pridom uporabljati. Ker je peč precej dolga (22 m), smo morali zanj določiti nov prostor. Našli smo ga v skladišču pomožnega materiala, istočasno pa določili sosednji prostor, kjer je bila zabojarna, za sam oddelek za slikanje. Tako smo s skrbno in primerno ureditvijo ta dva prostora uredili v prav prijeten in lep dekorativni oddelek.

Kot smo pričakovali, problema z zganjenjem dekoriranih izdelkov skoraj nimamo več. Samo še malo več truda in pazljivosti pri ljudeh, zaposlenih pri sami peči, je treba, pa bodo tudi ti drobni problemi, ki seveda spričo še nezadostnega poznanja peči nastajajo, odpravljani.

Zelo zanimive pa so ugotovitve o kapaciteti nove peči v primerjavi s starimi. Morda bo dovolj, da povsem samo nekoliko primerov: če smo v starih pečeh žgali 350 velikih steklenih krožnikov, jih v novi peči v istem času in z enako delovno silo žgemo 1.500 kosov, razen tega pa prihranimo tudi 10 kWh električne energije. Naslednji primer nam kaže še večjo razliko. V starih pečeh smo na

osem ur žgali 8400 pihanih kozarcev in pri tem porabili 720 kWh, v novi peči pa v istem času in z enako delovno silo žgemo 40.000 kozarcev, pri tem pa porabimo le 170 kWh električne energije. Mislim, da bi bilo nadaljnje naštevaje primerov popolnoma odveč, kajti že iz teh dveh, ki sem jih navedel, lahko zaključimo, da z novo pečjo delamo mnogo hitreje in pa seveda tudi mnogo ceneje. Prav zaradi tega lahko trdim, da je bila postavitev te peči velika pridobitev, ne samo naše EE temveč tudi celotnega podjetja.

Ob uspehih naj navedem še nekaj problemov, ki nas še prav posebno tarejo. Vsakdo v naši tovarni ve, da smo z novim letom pričeli delati po ekonomskih enotah. Človek bi mislil, da delo teče naprej še lepše, kot je teklo prejšnja leta, vendar vedno ni tako. Večkrat dekorativni oddelek zaide v prav neprijetne krize. To se odraža v tem, da enostavno ostanemo brez dela. Smatram, da bi se to nikakor ne smelo zgoditi, še prav posebno ne zato, ker so delavci oz. delavke plačane po izdelanem kosu in so EE v takšnih primerih brez svoje krivde obsojene na manjši osebni dohodek. Velikokrat sem že razmišljal in iskal rešitve, kako se takšnim primerom izogniti. Vsaj

delno bi se to lahko ublažilo na ta način, da bi vodje ekonomskih enot notranjega obrata, brusilnice in dekorirnice sodelovali v tesnejši povezavi. Pri tem mislim, da bi moral vodja notranjega obrata točno vedeti zmogljivost brusilnice, vodja brusilnice pa zmogljivost dekorirnice. Seveda s tem vseh težav še ne bi odpravili. Velikokrat vodja notr. obrata niti ne ve, kaj bi predpisal za dekorativni oddelek, ali pa ne more predpisati niti tistega, kar bi sicer moral predpisati. To pa se proti njegovi volji in krivdi dogodi iz drugih razlogov bodisi da ima slabo steklo, pokvarjen kalup (model), ali pa sploh nima naročila.

O težavah, ki jih imamo s prevzemom stekla in medfaznim skladiščenjem tega, ne bom govoril, kajti to je vprašanje, ki

ga bomo v kratkem odpravili. Seveda imamo še mnogo drugih drobnih problemov, za katere bi porabil preveč prostora, če bi jih hotel podrobno opisovati, končno so pa to vprašanja celotnega kolektiva in ne le našega oddelka.

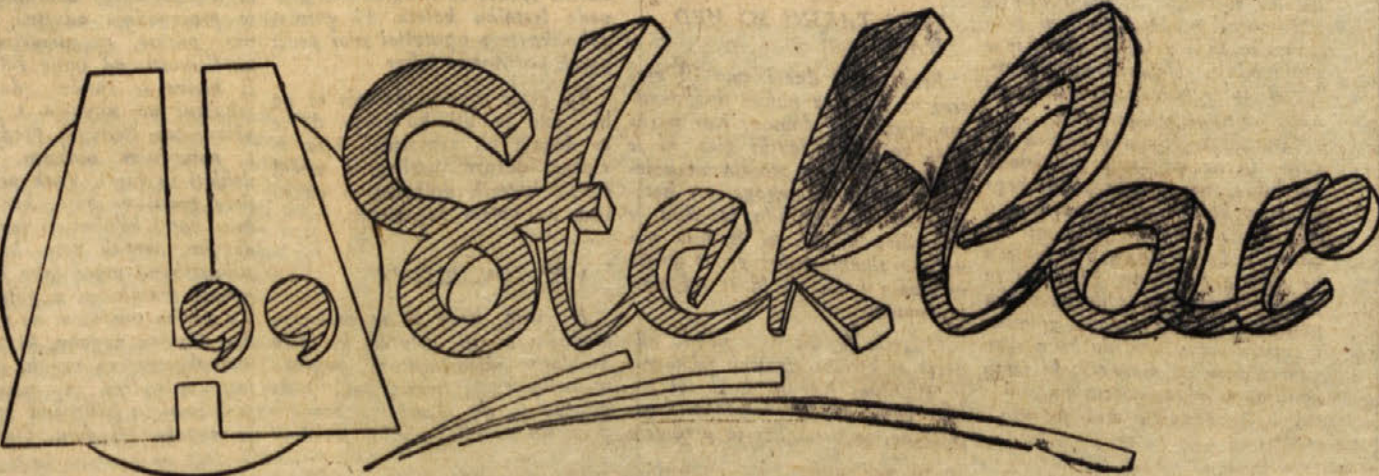
Boris Logar

18. februarja telovadni dvboj Ljubljana : Zasavje v Hrastniku

Ob zaključku prvega dela tekovanja I. razreda lige orodnih telovadcev Slovenije bo v nedeljo 18. februarja v Hrastniku dvboj reprezentanc Ljubljane in Zasavja. — R. S.

JANUARSKI PLAN PRESEŽEN

Fizični obseg proizvodnje za januar smo presegli za 4 %. Planirano je bilo 659.000 kg, proizvedeno 661.000 kilogramov. Finančni plan pa je bil v januarju presežen za 7,3 odstotka. Bruto realizacija znaša 184.592.356 din, neto realizacija pa 174.931.919 din.

Umestni očitki

V teh dneh so občni zbori sindikalnih pododborov steklarne, potem pa bo občni zbor podružnice. Prav ta občni zbor ima največjo nalogo v tem, da zagotovi v prihodnje delovanje sindikata tisto mesto, ki ga s sedanjim delom ne dosega. Izkazalo se je namreč, da je v preteklem letu bilo le nekaj članov odbora podružnice delavnic, večina pa ne. To pomeni, da bo treba najti v vrstah delovnega kolektiva tvariše, ki bodo v bodoče pokazali več prizadevanosti in odgovornosti, ki in sindikalno delo zahteva.

Ce je bilo tako v upravnem odboru sindikalne podružnice, potem je razumljivo, da ni bilo posebno uspešno delovanje niti v pododborih, kjer je izrazito pomanjkanje samoiniciativnosti nasploh. Vemo pa, da je v sindikalnih pododborih kot v celotni podružnici največji problem predvsem vzgoja kadrov, ki jih v tovarni zelo primanjkuje. Prav tako važno in enako vprašanje je pomanjkanje pobude sindikalne v samoupravljanju podjetja. Delovno področje sindikatov s tem ne ni zajeto v celoti, zato bo potrebno misliti o metodah dela, ki bodo zagotavljale popoln vpliv sindikalne podružnice na dogajanje v tovarni. Zaradi tega je umestno misliti na ustanovitve komisij pri upravnem odboru sindikalne podružnice. Najpotrebnejše so menda naslednje komisije: za kadre (vzgojo itd.), za šport in fizikulturo, za razvedrilo in odhiti. Bo pa umestno misliti še na druge komisije, ki zajemajo ostala področja delavnosti.

Vsekakor bomo morali poskrbeti za to, da bo delovanje sindikalne podružnice uspešno, in da ne bomo več deležni očitkov, kot se to dogaja trenutno, ko dovoljujemo, da organizacija stagnira, kar je mnenje občinskih vodstev, ki naše delo tudi budno spremljajo. Da pa je tak očevek umesten, o tem govori dejstvo, da od 20 članov odbora ni naredil nihče ničesar, razen 6 tovarišev, ki so napravili vse, kar je bilo sploh storjenega. Vemo pa, da smo bili pred leti v sindikatih zelo aktivni, kar še povečuje pomen očitka.

Menim, da je za tokerat teh nekaj besed primernih, da pa bo potrebno v prihodnje še posebej spregovoriti o upravnih neaktivnostih in problemih sindikalne podružnice. — I. V.

PRVI KORAKI

Kaj vse bo treba storiti v ekonomski enoti energetike

Med ostalimi je v steklarni tudi obratni delavski svet pri pomožnih delavcih in energetiki. Zato na prvem sestanku tega sveta je bilo zastavljeno vprašanje organizacije ekonomske enote. Izvoljena je bila 8-članska komisija, ki je obravnavala vsakdanje probleme in izdelala pravilnik organizacije te ekonomske enote. Ker so v tej ekonomski enoti združene delavnice in energetika, se je organizacija razdelila na tri dele: delavnice, energetiko in vodstvo enote. Delavnice združujejo ključavničarsko, strugarstvo, cizelirsko, elektrodelačno, zidarski oddelki, mizarstvo delavnic in modelarno in zabojarstvo. Energetika združuje plinske generatorje, kotlovnice, proizvodnjo električne energije, električno energetiko iz omrežja, kompresorsko postajo, butinsko postajo in oskrbo z vodo. Vodstvo enote:

Delovno razmerje z našo ekonomsko enoto lahko sklene samo komisija, postavljena od obratnega delavkega sveta te enote. Potreba po delovni sili, kakor tudi vajenih, je treba pravočasno sporočiti kadrovskemu oddelku pri upravi. Pogoji za odpoved in sklenje delovnega razmerja so isti kakor v pravilniku o delovnih

razmerjih, ki ga je sprejel centralni delavski svet. Vodja ekonomske enote ureja in skrbi za pravilno izvajanje sklepov, ki so izdani po odobritvi obratnega delavkega sveta. Vodja ekonomske enote je odgovoren za celotno poslovanje v ekonomski enoti.

Pri nadaljnji obravnavi je obratni delavski svet prišel do zaključka, da je treba nekatere oddelke razformirati in prenesti na drugo ekonomsko enoto, in sicer na ekonomsko enoto notranji obrat. Pravilno bi bilo, če bi na vsakem zasedanju obratnega delavkega sveta sodelovali tudi predstavniki ostalih ekonomskih enot in na ta način prenašali težnje in potrebe ostalih ekonomskih enot na svoje.

Največja pomanjkljivost delovanja ekonomskih enot je v tem, da nimajo izvoljeni funkcionarji dovolj znanja o delovanju obratnih delavskih svetov. Pristojnosti, ki so se prenesle na obratne delavske svete, pa niso dovolj jasno nakazane. Včasih obratni delavski sveti niti ne vedo tega, ali lahko o problemu odločajo, čeprav je rešitev nujna prav v tem svetu. Primer: starejši delavec odide v pokoj. Na njegovo mesto pride mlad delavec, ki zadovoljivo opravlja delo. Na tem delovnem

mestu je predvidena višja kvalifikacija, ki je pa mlad delavec nima. Če se mu prizna osebnih dohodek po istem kriteriju kot starejšemu, ki je odšel v pokoj, nastane veriga negotovost starejših in nižje stimuliranih, čeprav je delovno mesto odgovornejše. Nastane torej potreba spremeniti ves pravilnik o nagrajevanju, kar pa ni v pristojnosti obratnega delavkega sveta.

Nujno je treba organizirati seminarje tudi za spoznavanje delovanja obratnih delavskih svetov. Razpravljati je potrebno zlasti o pristojnostih. Ekonomske enote morajo izdelati pravilnik o nagra-

jevanju vsakega zaseda. Določiti je potrebno tudi sredstva, s katerimi sme razpolagati ekonomska enota. Nejasno je še to, koliko je kakšna ekonomska enota uspešna. Veliko vprašanj bi se dalo najuspešneje rešiti v obratnem delavskem svetu. Varčevanje se trenutno ne more povečevati zato, ker delavci niso dovolj seznanjeni z dnevnim uspehom ekonomskih enot.

Obratni delavski svet ekonomske enote pomožnih delavnic in energetike se je odločil za vztrajnost in odločnost v vsem svojem delovanju. To pa bo lahko dosegel ob sodelovanju vseh ostalih ekonomskih enot in zlasti ob sodelovanju centralnega delavkega sveta.

Rudi Kirhmajer

Zbor proizvajalcev hrastniške občine o pravilnikih za delitev OD

Dne 24. januarja se je sestal občinski zbor proizvajalcev z nalogo, da pregleda, kako so posamezna podjetja izpolnila eno izmed najodgovornejših nalog minulega leta, to je: pravilnik o delitvi osebnih

dohodkov. Analiza je pokazala, da so skoro vsi kolektivi v naši občini to nalogo opravili mnogo bolj resno, kot je bilo to v preteklosti pri izdelavi tarifnih pravilnikov. Povsod se je kazala težnja, da bi se odpravile vse pomanjkljivosti, ki so se v preteklih letih vsiljevale, hote ali nehoče, v pravilnike. Povsod so tudi iskali nova in pozitivna merila za določanje osebnih dohodkov po delu, tako da je delo čimbolj stimulativno. Tudi na skladi kolektivov niso pozabili, le z redko izjemo so vsi posvetili skrb temu, da se skladi ne zmanjšujejo, če že ne povečajo.

Izkušnje, ki so jih dobili delovni kolektivi v preteklosti, ter dobre priprave in čut odgovornosti pri tem delu, so dobra podlaga, da se bo nov gospodarski sistem uveljavil v bodoče še bolj intenzivno v vseh vejah našega gospodarstva. Razveseljivo dejstvo je tudi to, da je opaziti pri delavcih zavest, da je njihovo življenje in delo odvisno vedno bolj od njih samih ter vedno manj od administrativnih ukrepov.

Na osnovi ugotovitev, ki jih je odprla diskusija, so bila sestavljena priporočila za vsa podjetja, ki niso posvetila dovolj pozornosti sestavi pravilnikov in ki vsebujejo nekatere slabosti ter neskladnosti proti drugim. Tem podjetjem se priporoča, da pripravijo, kar je potrebno, in se tako uvrstijo med ostale. Dobra stran načina sprejemanja teh pravilnikov je ta, da se lahko sproti odpravljajo vsi negativni pojavi ter se prilagajajo interesom celotnega kolektiva, ne da bi čakali na kakšno odobritev merodajnega foruma. S tem je odpravljena velika okorelost, ki je prej ovirala odpravo napak, ki so se mnogokrat nehoče vsilile v pravilnike.

Anton Sibur

Dopisujte o Steklarja!

har polomil s kolese in odnesel. Po izjavi omenjene tovarišice, je bilo njeno kolo sedaj že tretje tako okradeno.

Ce pomislimo, da stane dinamo s svetilko okrog 3000 din, je bila tovarišica že ob 9.000 dinarjev. Ce se upoštevamo, da je s kolegom brez luči ne sme peljati, da si izpostavljen vsak trenutek kazni, je takšen okraden kolekar v veliki zadregi. Ali kupovati že kar naprej luči po 3000 din in jih dajati na razpolago nepoštenim ljudem, ali biti brez luči in biti pripravljen na plačilo kazni, ali pa boditi peč. Ce bi tisti, ki krade

večkrat tuji, ali pa se v nje premalo poglabljamo.

Za primer naj navedem svoje spoznanje. Ne spominjam se točno dneva, ko sem bil precej nerazpoložen na svojem delovnem mestu. Na službeno vprašanje nekoga tovariša, ki je bilo izrečeno v precej ostrem tonu, sem odgovoril z neumestnim in še ostrejšim tonom. Pozneje sem obžaloval nepravilno ravnanje, istočasno pa spoznal samega sebe v kritičnem smislu. Omenjeni primer je vzbudil v mojih čustvih interes za doseganje nepravilnosti. Po tem dogodku sem postal iz samokritike tudi kritik.

tribuna bralcev

luči s kolese, nekoliko pomislil, v kakšne težave in neugodnosti privede lastnika kolese, bi gotovo nekoliko težje opravljal svoj podli posel. — Anton Sibur

To graje vredno dejanje se ne bi smelo zgoditi, ko vemo, da se to dogaja ob vratarstvih, kjer so vratar, dežurni gasilec in nočni čuvaj, katerih dolžnost je paziti tudi na kolese zaposlenih.

VEČ TOVARIŠTVA

Ne vem, kako bi iz osebnega gledišča ocenil celotni kolektiv Steklarne Hrastnik v pogledu medsebojnega tovaristva, toda dejstvo je, da so nam v mnogih primerih pravilni odnosi pri delu

Kaj smo - kaj bomo gradili

● V preteklem letu tovarna ni doživela posebnih sprememb na zunaj. Zgradili pa smo novo 10-tonsko peč z vso potrebno instalacijo in mehanizacijo ter dve avtomatski hladilni peči. S to pečjo se bo obično povečala proizvodnja v tovarni.

● Pričeli smo tudi že z gradnjo 12-tončne peči, ki je po programu izgradnje III. etape zadnja.

● Precej sredstev je bilo vloženih v rekonstrukcijo generatorске postaje in skladišča premoga. Tako smo pričeli montirati V. generator, medtem ko so skladišča za premog že preurejena. Manjkajo še transportne naprave, ki pa so v delu.

● Preuredili in prestavili smo tudi slikarski oddelki ter ga opretili z novo moderno avtomatsko pečjo za zganje barv. Z vsem tem se bo proizvodnja povečala in zmanjšal lom v tem oddelku.

● V naselju za Savo je bil dograjen stolpič z 10 stanovanji, v katerega so se proti koncu leta že vselili novi stanovalci. Ta stolpič je stal nekaj preko 53.000.000 dinarjev.

● Izgradnja tovarne in stanovanjskega naselja bo tudi v letu 1962 v glavnem potekala po že začrtanem programu III. etape.

● V mesecu marecu bomo pričeli z gradnjo nove zmesarne. Temelj so že postavili. Poslopje mora biti pod streho do konca avgusta. Istočasno pa bomo spodnji dve etaži že uredili za obratovanje in postavili v II. etali peči za ogrevanje loncev. Ce bo dovolj denarnih sredstev, bomo zgradili še skladišče peska in poslopje zmesarne popolnoma dokončali.

● To nujno gradnjo poslopja za pripravo zmesi zahteva 12-tončna peč, ki mora biti čimprej zagotovljena saj prinaša proizvodnja take peči oca 500 milijonov dinarjev letno, od tega precej deviz. Zato je treba zavestiti vse sile, da bo ta peč čimprej obratovala.

● V približno dveh mesecih bo urejena generatorska postaja z vsemi transportnimi napravami. Ta rekonstrukcija je bila potrebna zaradi vedno večje porabe generatorskega plina.

● Na 7-tonsko takšno peč bomo montirali dodatno električno kurjavo, ki omogoča povečanje kapacitete in zmanjšanje porabe plina.

● Zaradi hitrega naraščanja porabe električnega toka bodo letos ojačali tudi transformatorsko postajo. Transformator je že prispeal.

● Razen teh glavnih nalog so predvidene še druge, ki pomenijo modernizacijo posameznih tehnoloških postopkov. Te so: uvedba novega načina transportiranja pranja in sušenja kozarcev, uvedba transporta v posameznih oddelkih (skladišče stekla, modeli itd.) in razne druge manjše izboljšave.

● 20 najpotrebnejših družin, ki so sedaj še v slabih stanovanjih, se bo pa ob koncu leta lahko vselilo v nov stolpič, ki je v gradnji. Za izpolnitev vseh teh nalog bo treba precej dobre volje in finančnih sredstev, vendar smo trdno prepričani, da nam bo namera uspeša.

Ivan Bartolo

Delo v slikarnici

Od kod izpadi pri kadni peči A

V mesecu januarju smo pustili v pogon kadno peč A v novi hall. Pričakovali smo, da bomo z uspešnim delom na tej peči laže izpolnili januarski plan proizvodnje, vendar so takoj nastale zelo velike težave. Ze prve dni so se

Drobne vesti

Stanovanjski skupnosti za spodnji del Hrastnika je uspelo po dolgem času pričeti delo v servisu za usluge hišnim svetom. Servis deluje in že nudi usluge vsem hišnim svetom v spodnjem delu Hrastnika. Za sedaj so angažirani v delavnici ključavničar, električar, klepar, zidar in mizar. Vsa naročila sprejema tajništvo stanovanjske skupnosti. Da bi servis v redu deloval, je izvršni odbor že sklical zainteresirane k sodelovanju. Usluge so znatno cenejše kot v drugih delavnicah.

Občni zbor Zveze borcev — Pred dnevi so se zbrali člani ZB za spodnji Hrastnik, da se pogovore o nalogah in delu v bodoče. Poročilo tova. Jeriča je bilo v razpravi pozitivno ocenjeno. Sprejeli so tudi program dela. Tudi o kvalifikacijah so govorili. Posebno pohvalno so razpravljali o velikem razumevanju upravnega odbora in delavskega sveta steklarne, kakor tudi kemične tovarne glede skrbi za borce, o vprašanju dodelitve stanovanj in kvalifikacij. Določili so tudi dodatni dopust za člane ZB v steklarni in kemični tovarni.

Slovo od Tineta Pfalterja — Kolektiv brusilnice se je slovesno poslovil od Tineta Pfalterja, ko je odhajal v pokoj. Predsednik sindikalnega pododboru brusilnice tovariš Blaž Keber mu je v imenu brusilnice izrekel nekaj toplih besed kot dobremu tovarišu in ključavničarju, ki je skozi vsa leta skrbel za remonte in popravila v brusilnici. Kolektiv brusilnice pa mu je izročil primerna darila. Darila so mu izročili tudi stanovanjski tovariši v spomin na skupno delo.

To dejanje je zelo pohvalno in prav bo, če se ob podobnih priložnostih tudi drugod v steklarni zgledujemo po primeru brusilnice.

POZIVITEV DELA SEKCIJ

Na seji odbora krajevne organizacije SZDL na Delu pri Hrastniku so govorili o pozitivni delu sekcij, ki so ustanovljene pri krajevni organizaciji. Imenovali so nove člane v sekretariat sekcij in se dogovorili, da pripravijo programe dela posameznih sekcij. — ak

pojavi v zelo velikem številu drobnih kamenčk. Zaradi tega je bil izpad proizvodnje prva dva dni za 100%, druga 2 do 3 dni za 70 do 80 %. Sele po sedmih dnevih se je steklo očistilo, in je bil tudi odpadki normalen. Ker zanima člane kolektiva vzrok tega pojava, smo zbrali nekaj izjav, ki ta pojav pojasnjujejo:

Sej proizvodnje tovariš Ludvik Raneinger: »Nedvomno drži, da so bile črepinje pomanjkljivo očiščene (šamotni očiščki). Smatram pa, da je to le del krivde. Tudi pri gorilcu, ob času temperiranja peči, ni bilo vse v redu. V bodoče bo treba posvečati zelo veliko pozornosti temu, da bodo stalni ljudje pri prebiranju črepinj.»

Obratovodja tova. Oto Žilindra: Ni vsa krivda v črepinjah, saj

jih je bilo le nekaj vozličkov, zato ne bi smelo biti steklo tako slabo toliko dni. Poudarjam možnost, da je bila peč premalo očiščena.»

Vodja zid. šamoterjev tova. Alojz Dragar: »Smatram, da črepinje niso bile v redu. Sama peč je bila očiščena s kompresorjem. V stekleni masi pri odprtini za temperiranje so res našli lahko šamotno opoko, ki pa ne more biti vzrok tako slabega stekla. Remont smo napravili v normalnem času: v štirih tednih, tudi temperiranje je bilo tako kot vedno. To se je sicer že zgodilo, vendar steklo ni bilo toliko časa slabo — največ dva do tri dni.»

Zidar — šamoter tova. Roman Spacapan: »Lahko je glavna napaka v steklenih okraskih, vendar ni izključeno, da je napaka v šamotu. Pri tej peči smo prvič

uporabili domačo opeko iz Gostilice. Ni še izkušen glede razteznosti, zato je lahko vzrok v tem, da so se bloki pri temperiranju luščili. Lahko pa z gotovostjo trdim, da je bila peč znotraj očiščena.»

Inženir Heil Petiti: »Peč je bila očiščena, to je bilo komisijsko ugotovljeno. Nekaj pa ni bilo v redu pri gorilcih, ker so imeli nagib.»

Tudi sam smatram, da je ta napaka nastala zaradi slabih črepinj. Kajti analiza je pokazala, da so bili drobci kamenčkov od glin, kakor tudi od šamota. Lahko je tudi vzrok šamotna opeka iz Gostilice, katero smo prvič uporabljal in se je pri temperiranju razkrajala (razpokala). Vsekakor pa: več paznje črepinjam — izpad gre v milijone!

rigo

IZBOLJŠAJMO »STEKLARJA«

V vseh večjih tovarnah izhajajo listi, ki so ponekod bolj in peškeromni, ponekod pa kar pisani.

Pri nas je vedno nismo uspeli urediti »Steklarja« tako, da bi odražal prav vsa mišljenja naših ljudi. Kje je vzrok, da list ni vsebinsko boljši? Mislim, da je glavni vzrok v tem: člani kolektiva mislijo, da bodo tedaj, če pijejo o pomanjkljivostih, nepravilnostih itd., klicani na odgovor in da bodo celo kaznovani. Smatram za potrebno poudariti, da je »Steklar« neodvisen. Uredniški odbor je samostojen organ in je odgovoren za to, da vsak predlog ali željo itd. posreduje v tisku javnosti. Nečisto je problemov v posameznih obratih, o katerih lahko člani kolektiva pišejo. Vsi tako nakazani problemi terjajo rešitev. Delavsko samoupravljanje v tovarni je tisto, ki jih bo reševalo. S svojo besedo v časopisu prispeva vsakemu proizvodnjo, delavskega upravljanja in različnih odnosov, ki vplivajo na uspeh podjetja.

Casopis, ki izhaja v okviru tovarne in ne nakazuje problemov kolektiva, ne odraža dejanskega stanja v kolektivu. Ni tovarne v kateri vse »klapa«, tudi ni tovarne, v kateri vodstvo kolektiva ve za vse probleme. Problemi in pomanjkljivosti se iz dneva v dan porajajo. O tem je treba govoriti v tovarniški listu, da bi njegov namen dosežen. Casopisi, ki samo hvalijo, ne obravnavajo pa slabosti, bolj škodujejo kot pa koristijo!

V Steklarni imamo zelo dober strokovni kader, ki bi lahko veliko prispeval s svojimi predlogi in sodelovanjem vsebinski in peškeromni lista. V pomožnih delavnicah so problemi. Člani teh delavnic naj o njih spregovorijo, naj predlagajo ali zahtevajo ter tako pomagajo izboljšati proizvodnjo. In tako ali podobno tudi drugod.

Prepričan sem, da bi se lahko vsebinski lista še izboljšala, da bi »Steklar« postal ogledalo življenja kolektiva. Člani kolektiva ga bodo tedaj sprejeli kot res svoj list.

Rudi Kirhmajer

S to številko dajemo že znatno izboljšanega »Steklarja« v presoji vsemu kolektivu. Bomo pa v prihodnje z vsako številko vsebinsko in obliko našega časopisa še izboljšali.

TUDI TAKSNI SO MED NAMI

Pred nekaj dnevi smo šli zjutraj ob 5. uri z nočne službe mimo vratarstev domov. Kar naenkrat zaslišimo ženski glas, ki je prihajal iz smeri stojala za kolese, zmerjala je nekoga, za katerega ni vedela, kdo je. Bila je tovarišica J. K., ki je bila ponovno v službi, sedaj pa je prišla po svoje kolo, da bi se odpeljala domov.

Opazila je, da ji je nekdo odnesel električni strojek (dynamo) in svetilko. Ker ni imel tak toliko časa, da bi to opravil, kot je treba, je v naglici te predmete

har polomil s kolese in odnesel. Po izjavi omenjene tovarišice, je bilo njeno kolo sedaj že tretje tako okradeno.

Aktualnosti v kolektivu

Januarski plan izvoza je bil postavljen zelo visoko. Kljub težavam glede slabe steklene gmote smo v mesecu januarju izvozili 15 vagonov naših izdelkov, in sicer: v Zahodno Nemčijo 13 vagonov, v Belgijo pa 2 vagona. Februarjski plan predvideva kar 16 vagonov za izvoz: 13 v Zahodno Nemčijo in 3 v Belgijo. Izvozili bomo pa največ razsvetljave, bele in opalne, kozarce in nekaj stiskane stekla.

Remont D banje, kjer delajo avtomati, je bil podaljšan do 10. februarja. Preizkušeno je delo z rjavim steklom. Proizvodnja je zelo lepa, saj smo izdelali preko 1 in pol milijona majhnih stekleniček za embalažo, po katerih je zelo veliko povpraševanje. Remont je predviden do 20. marca. Dnevna proizvodnja je sedaj 90 do 100 tisoč kosov. V enem mesecu bo že verjetno šla v pogon nova manjša kadna peč, in to na mestu kjer je bila IV. banja. Iz te peči bomo proizvajali rjave izdelke, predvsem manjše stekleničke za embalažo.

V mesecu januarju smo imeli nekaj neljubih reklamacij: eno iz Nemčije, glede slabo žganih in brušenih kozarcev. V tem pogledu bo potrebna večja pažnja od vseh zaposlenih, da se take stvari ne bodo več zgodile. Med drugim je bila tudi reklamacija glede slabega hlajenja in parfumskih steklenic ter glede navojev. Ta reklamacija je neumestna, ker ni krivda našega podjetja, temveč zapork za stekleničke. V novih okoliščinah bo potrebna večja pozornost.

Obratni delavski sveti so postavljeni, vendar še ne najdemo pravilne oblike dela. Niti niso jasne naloge in pristojnosti teh svetov. Predlagano je, da bilo, naj bi pripravili seminar za člane obratnih delavskih svetov. Sprašujemo se sedaj: kaj je s tem? Po štirih mesecih obstoja se namreč še nista sestala, razen konstituiranja, obratna DS brusilnice — slikarnice in transporta.

V slikarnici je nova tunelska peč za žganje barv na izdelkih. Peč je uvožena in je z njo odpravljeno tesno grlo slikarnice. Potrebno bo le več organiziranega dela za to, da se izdelki spravijo čim prej do skladišča. Nova peč žge dnevno preko 5–6 tisoč kosov izdelkov.

Nujno potrebno je lotiti se ureditve novega kataloga naših izdelkov kakor tudi nove vzorčne sobe za izdelke, kajti trenutno nimamo kupcem kaj pokazati, kljub temu, da imamo tako lep in pišan asortiman izdelkov.

Tudi napisne table še vedno ni. Marsikateri obiskovalec se sprašuje in vprašuje, ali je to steklarna ali kemična tovarna? Brez velikega dela — je problem lahko rešen.

rigo

Higiensko-tehnična zaščita v kolektivu

V letu 1960 je bilo skupno 99 poškodb pri delu s 694 izgubljenimi delovnimi dnevi. Povprečni izpad na eno poškodbo je 6,6 dneva pri povprečni zaposlitvi 1389 delavcev in uslužbencev. Izplačana vsota zaradi poškodb pa znaša 410.400 din. Izostankov zaradi bolezni je bilo 8.631 do 7 dni staleža in nad 7 dni staleža 15.753 skupaj torej 24.384 dni. Hranarine je bilo izplačane 4.250.685 din in 8.537.473 din, skupno torej 12.787.158 din.

V lanskem letu je bilo skupno 107 poškodb pri delu s 817 izgubljenimi dnevi. Povprečni izpad na eno poškodbo je 7,6 dneva pri povprečni zaposlitvi 1511 delavcev in uslužbencev. Izplačana vsota zaradi poškodb znaša 701.702 din. Izostankov zaradi bolezni do 7 dni je bilo 9.994, nad 7 dni pa 16.048 dni ali skupno 26.042 dni. Izplačana hranarina do 7 dni znaša 5.549.329 din, nad 7 dni pa 11.480.478 din ali skupno 17.029.807 din.

Visok odstotek staleža zaradi oboleni

Obratni zdravnik tov. dr. Jože Toplak nam je posredoval naslednji sestavek.

Zdravstvene probleme v Steklarni so glede na to steklarsko industrijo kot tako pa tudi glede na sestav delavstva, specifični v Zavarstvu. Pestrost proizvodnje do popolne izgotovitve proizvodov, daje svoj pečat celotnemu zdravstvenemu stanju zaposlenih. Namen današnje članka ni v obdelavi profesionalnih obolenj veterinarske industrije, temveč prikazati določene probleme v zvezi z obolenjstvom v tovarni.

Število zaposlenih je v letu 1961 znašalo nekaj nad 1500 ljudi. Od teh dobra polovica ženske delovne sile. Do 25. leta starosti je bilo zaposlenih 474. Z dokončano II. fazo rekonstrukcije so se delovne razmere zboljšale in bi upravičeno pričakovali, da se mora to odraziti tudi v zboljšanju zdravstvenega stanja zaposlenih. Na žalost držo to le delno. Občutno so se zmanjšale obratne poškodbe glede na stanje pred začetkom rekonstrukcije. Obratnih poškodb v letu 1961 je bilo 107 ali 0,21 odst. na celokupni stalež, ki je bil 5,44 odst. Izguba delovnih dni zaradi obratnih poškodb v letu 1961 je znašala 817 dni ali 7,6 na eno obratno poškodbo v povprečju.

Tabelarni pregled bolniškega staleža v letu 1961:

Obolenja z izvenobratnimi poškodbami	4,38 %
Obratni poškodb	0,21 %
Porodnice	0,87 %
Skupni povprečni stalež	5,44 %

Preseneča nas izredno visok odstotek staleža zaradi oboleni. Skušal bom prikazati obolenja, ki so najpogostejša ter subjektivne narave in analizirati njih vzroke ter dati predloge za odpravo teh.

Tuberkuloza

Z dne 31. decembra 1961 smo imeli registriranih 44 tuberkuloznih bolnikov. Od tega 40 inaktivnih, vendar nas to ne sme zavarovati. Večina teh je bila v zadnjih treh ali štirih letih še aktivnih in lahko pri njih pričakujemo ponovno aktivizacijo procesa. Za ilustracijo bi navedel, da je 10 teh bolnikov zbolelo v Samskem domu za Savo (mimogrede povedano, zadnji čas je, da se sedanjí samski dom poruši ter za samske delavce zgradi nov, higienski predpisom ustrežajoč dom). Milijena pa sem, da je vzrok tako visoki obolenosti za tuberkulozo tudi v zastarelih in nehygienskih stanovanjih ter v nezdruženih klimatskih razmerah, ki vladajo na tem območju. Posebni problem glede na tuberkulozne bolnike predstavlja njih zaposlitev. Tako imenovanih »lažjih delovnih mest« v tovarni ni, saj ni takih in toliko, kolikor bi jih potrebovali. Reševanje tega problema moramo zajeti kompleksno, posebno ker ni samo tuberkuloza isto obolenje, ki nas tare, temveč imamo v tovarni tudi obolenja za silikozo ter druge invalide. Edini način rešitve tega problema vidim v ustanovitvi pomožnih specializiranih delavnic ali oddelkov steklarske industrije, ki že obstajajo v nekaterih krajih v Sloveniji. Te delavnice in oddelki bi naj bili v sklopu tovarne ali kot nov kooperant. S tem bi bilo rešeno vprašanje zaposlitve invalidov, v pr. V vrsti tuberkuloznih bolnikov, razen tega pa bi se tudi dvignil vsi družinski dohodek občine Hrastnik. Rešeno bi bilo v glavnem tudi vprašanje tiste delovne sile, ki je zaposlena v večini primerov v steklarni, je pa to za njihovo zdravje škodljivo.

Zelodolna obolenja

Naša ambulanta ima registriranih 126 delavcev z obolenjem želodca. Od teh 36 z dokazano razjedo (čirami) na želodcu oziroma dvanajsterniku, kar znaša 9 odstotkov celotnega delavstva, zaposlenega v tovarni. Število želodčnih obolenj raste iz leta v leto. Izpad delovnih dni zaradi obolenj je znašal v letu 1961 1290 delovnih dni, torej za 473 dni več kot izpad zaradi obratnih poškodb. Se bolj porazna je ta številka, če upoštevamo, da je v Steklarni Hrastnik zaposlenih 474 mladih delavcev oziroma delavk (do 25. leta starosti), torej slaba tretjina mladoletnih. Vzrokov za to število obolenj je več:

Po drugi svetovni vojni število želodčnih obolenj stalno narašča, ne samo pri nas, temveč v vseh industrijsko razvitih državah. (Temu življenjski način prehrane itd.) Smatram pa, da obstaja nekaj subjektivnih vzrokov, zaradi česar je število teh bolnikov pri nas v steklarni tako visoko. Za dokaz navajam naslednje: 368 delavcev v delavki se vozi z različnimi prevoznimi sredstvi na delo. Oddaljenost do delovnega mesta je različna, saj sega od okoliških vasi nad Zagorjem — preko Mrzlice — Laškega — Jurklostra — Sevnice —

Manjka izobraževalni center

Za izvršitev planskih in ostalih nalog bomo tudi v l. 1962 opravljali izobraževanje v glavnem v samem podjetju. Potrebe po kadrih so velike, posebno v notranjem obratu, kjer bo v teku leta dograjena in izročena obratovna nova 12-lončna peč. Za to peč je potrebno pripraviti 8 steklarskih delavnic na pipo.

Na tem delu smo začeli že v preteklem letu in poučujemo dvakrat mesečno. Ob nedeljah steklarje in mlajše delavce, ter jih tako pripravljamo za to nalogo. Za to poučevanje vlada pri delavcih veliko zanimanje, saj ostanejo delavci naprej iz močne izmene in jih tako pride več, kot se jih lahko razporedi na delo. Jasno pa nam mora biti, da bomo

tem delavcem, posebno mlajšim, morali dati razen tega strokovnega tudi potrebno teoretično znanje, saj potrebujemo v proizvodnji razen delavca tudi dobrega upravitelja. Tako imamo v načrtu, da bomo za mlajše delavce organizirali seminar, kjer bomo letem posredovali predmete iz stroke in tudi družbeno ekonomsko znanje.

Pravilnik o vzgoji kadra v steklarskih delavnicah je sprejel delavski svet v sredini preteklega leta. Tudi to je pomemben korak naprej v izobraževanju, saj smo v preteklem letu na ta način pridobili: 5 steklarskih pomočnikov, 7 krogljčarjev in 11 nabiralev stekla.

Mislím, da je to najhitrejši in

obenem zelo ekonomičen način izobraževanja kadrov, saj tako v relativno kratkem času dobimo delavce, ki so sposobni opravljati kvalificirana dela, na drugi strani pa nas tak delavec stane od približno 6-krat manj kot delavec z enako strokovnostjo, ki ga dobimo iz industrijske šole. Pri tem je razlika le ta, da je absoluten industrijske šole tudi dober teoretikar, kar pa kadrom, vzgojenim v podjetju, še danes manjka.

Opaža se tudi, da imajo steklarji razumevanje do takega načina izobraževanja in vzgajanja kadrov ter se število učnih mest nenehno povečuje. Tako imamo trenutno s pogodbo vezane brigadirje za izučitev: 11 krogljčarjev, 6 pomočnikov in 1 nabiralca.

Tudi za posredovanje dopolnilnega in družbeno ekonomskega znanja bomo letos poskrbeli ter smo predvideli naslednje tečaje: dopolnilni seminar za oddelkovodje, seminar za kurjače in kretnike, seminar za novodošle delav-

ce, seminar za industrijske gasilce, predavanja za industrijske gasilce, predavanja iz družbeno-ekonomskega znanja, seminar za kontrolo kvalitete, seminar za organe delavskega samoupravljanja, seminar za delavce pri avtomatu in seminar za izračun osebnega dohodka.

Velika ovira za uspešno delo na izobraževanju je pomanjkanje Centra za izobražbo z zagotovitvijo strokovnim kadrom, kakor tudi pomanjkanje učilnic, saj imamo na razpolago le eno dvorano, ki jo koristimo za vse mogoče namene: od seminarjev do pevskih vaj, sestankov in predavanj televizijskih programov. Sigurno je, da bi z rešitvijo teh dveh problemov tudi delo na področju izobraževanja steklo hitreje in bi bili tudi uspehi večji kot danes. — Stane Cveibar

STRELCI PRI STEKLARNI

Pred kratkim so člani steklarskega odbora pri steklarni sklenili, zaradi vse večjega zanimanja in zaradi lažjega dela v strelstvu ustanoviti pri steklarni strelsko društvo »Steklarj«. Strelski odbor je poskrbel, da se včlanijo v strelsko društvo vsi člani ZROP in člani lovskih druženj. V kratkem bo ustanovni občni zbor, na katerega naj pridejo vsi ljubitelji strelstva. Težnja steklarskega odbora gre za tem, da čim več članov kolektiva pritegne v to organizacijo in s tem poživijo delovanje strelstva v spodnjem delu Hrastnika.

Tehnična novost

DOMAČI OGLJIKOVI MODELI

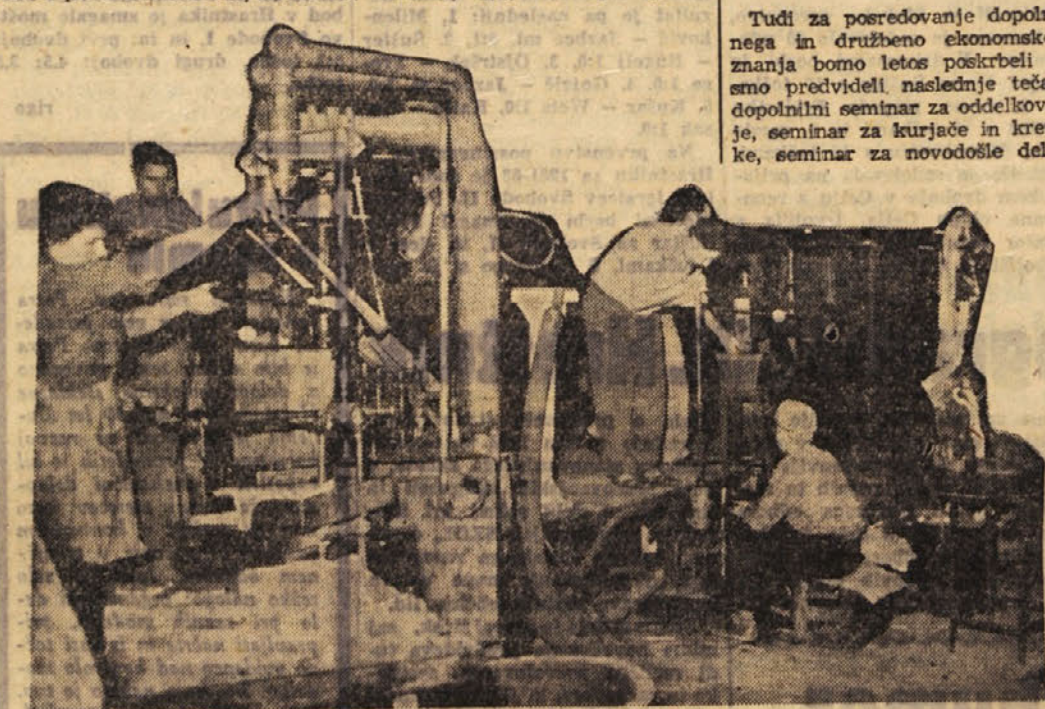
Po tisočletnih tradicijah je danes že tudi ogljik našel svoje prvo mesto v steklarski tehniki. Visokovredne steklene izdelke še vedno proizvajamo ročno in izplihano s človeško sapo v modelih. Prvotno so bili modeli iz lesa, mnogo jih je še danes, še več pa iz litega železa in kromniklovega jekla. Leseni kalupi razmeroma hitro zgorejo, že po izplihanju nekaj desetih in stotin izdelanih steklenih izdelkov, medtem ko so kovinski precej dragi. Naloga je torej najti kompromis med obema ekstremoma. Odlična rešitev za to je bil ogljik v obliki grafitu. Kalupi, izdelani iz te snovi, se odlikujejo po visoki poroznosti, se lahko obdelajo, so ostrorobni, kar omogoča izdelavo še tako kompliciranih oblik. Visoka in enakomerna poroznost ogljikovih kalupov omogoča vplivanje vode, ki se ob dotiku s steklom upari in s tem tvori film vodne pare. Ta sloj vodne pare zmanjša med sukanjem trenje in da popolnoma gladko stekleno površino, kar se pri drugih kalupih ne doseže. Ogljikovi kalupi so tudi precej zdržljivi, saj v njih lahko izdelamo nekaj sto tisočev steklenih predmetov. Nadaljnja prednost je tudi ta, da ni potrebno nikakršno mazanje, gmota pa je zadosti odporna tudi protim naglim temperaturnim spremembam. Vsi ti čimnili so torej v prid ogljikovim kalupom.

Hrastniška steklarna že uporablja omenjene kalupe na svojih polavtomatih, tako imenovanih »Podmornicah«. Doslej smo modelno gmoto uvozili iz Zahodne Nemčije, vendar pa pošiljka dostikrat ni povsem ustrezala. Zaradi tega so domači strokovnjaki začeli misliti na osvojitve domačega postopka. Pobudnik za to je bil tov. Josip Velej, kateremu se je pridružil še inž. Rihard Peitl. Po večkratnih poskusih jima je uspelo napraviti gmoto in iz nje izdelati primerne kalupe, ki so že z uspehom prestali praktično preizkušnjo. Proces izdelave je enostaven in cenen, tako da bodo domači kalupi v vsakem primeru cenejši od uvoženih. Njih vzdržljivost pa je enaka nemškim, saj obratujejo skoraj pol leta v neprekinjeni produkciji steklenih izdelkov.

Danes je delo na tem področju napredovalo že tako daleč, da tovrstnih polizdelkov ne bo treba več uvažati.

ak

Inž. Rihard Peitl

Kmaje kozarcev in polavtomatično proizvodnja kozarcev

Lep uspeh naših strelcev

Prejšnjo nedeljo je bil v Hrastniku redni letni občni zbor občinskega steklarskega odbora. Udeležba delegatov petih steklarskih druženj je bila zelo dobra, žal so pa morali ugotoviti, da se je od 15 vabljenih zastopnikov ostalih udeležil občnega zbora samo

predstavniki občinskega odbora SZDL.

Po izčrpnem poročilu funkcionarjev odbora je sledila živahna razprava, v kateri so sodelovali zastopniki posameznih steklarskih druženj iz Hrastnika, Dola, Zidanega mosta, Radeč in Papirnice.

Iz poročila in razprave je bilo razvidno, da je steklarska organizacija v hrastniški občini dosegla zelo lepe rezultate, zlasti obeh steklarskih druženj Hrastnik in Dol pri Hrastniku. Ti dve druženji sta se udeležili vseh tekmovalnih v občinskem, zasavskem in okrajnem merilu. Na vseh tekmovalnih so posamezniki dosegli zelo dobre uspehe, Karel Suštar pa je kot najboljši stelec v letu 1961 osvojil zlato puščico. Na občnem zboru so kritično ocenili dosedanje delo organizacije, zlasti glede vključevanja novih članov in ustanavljanja sekcij po šolah. V steklarski organizaciji je sedaj 315 članov, upajo pa, da bodo letos vrste članov razširili. Sklenili so ustanoviti novo steklarsko družino v spodnjem delu Hrastnika in sekcije po vseh večjih šolah v občini.

Med pomembnimi sklepi je nadalje ureditev prostorov in strelišča v Hrastniku, vzgoja tehnične kadra, organizacija tekmovalni med druženji, ustanovitev ženskih ekip, sodelovanje z ostalimi organizacijami in društvi itd.

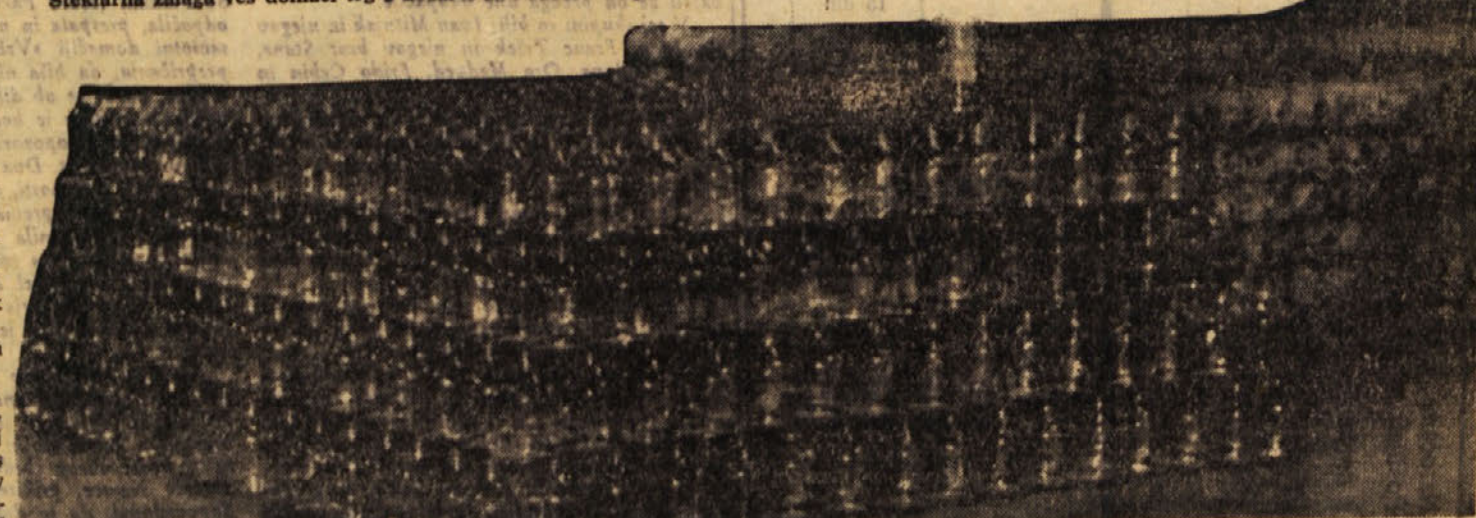
Upamo, da bodo sprejeti sklepi v celoti izvršeni, saj so jih sprejeli enoglasno aktivni strelci, ki so bili navzoči na občnem zboru.

Na občnem zboru so nadalje precej govorili o materialnih in finančnih problemih steklarskih organizacij. Pričakujejo večjo delarno pomoč, kot so jo bili deležni do sedaj, saj s 150.000 din dotacije v dveh letih (1960 in 1961) občinski odbor s petimi steklarskimi druženji res ne more razviti žilne dejavnosti, o kateri so govorili na občnem zboru.

Ob zaključku občnega zbora so izvolili novo vodstvo, ki bo imelo dovolj dela, nato so pa posamezni, najbolj aktivni organizatorji in strelci prejeli pohvale in nagrade. Zvone Sebasu je pa prejel odlikovanje Strelske zveze Slovenije.

Dr. Jože Toplak

Steklarna zalaga ves domači trg s kozarci za konzerviranje

Posvet hrastniške mladine

Komisija za delovne akcije pri občinskem komiteju LMS v Hrastniku pripravlja analizo o raznih delovnih akcijah mladine za širše posvetovanje o tem vprašanju, ki bo 21. t. m. Ugotovila je, da so aktivni kljub nekaterim pomanjkljivostim v samoupravljanju prešli na kvalitetnejšo organizacijo delovnih akcij mladine. Statistični podatki od 53.296 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji športnega objekta v Zidanem mostu, nazorno govore o mladini, ki je del svojega prostega časa vložila v tako potrebne objekte za izživljanje mladine. Ne gre pa le za to. Gre za vprašanje, kako nadalje razvijati samoupravno življenje, ki bo mladini omogočalo pogumnejše vključevanje v delovne akcije.

Komisija za delovne akcije že sedaj pripravlja program bodočega dela mladine in skuša navezati stike prav z vsemi organizacijami LMS, ki bodo letošnje leto posvetile vso skrb delovnim akcijam. Tako je pred dnevi predsednik komisije obiskal aktiv Praprotno - Plesko, ki je bil šele pred dobrim mesecem ustanovljen, a je že napravil načrt, da

bo pomagal pri dokončni dograditvi zadruškega doma v Praprotnem, kjer bo mladina dobila svoj prostor. Nadalje bo mladinski aktiv sodeloval pri podiranju lesa in popravilu ene poti, pri čemer so se obvezali napraviti vsak po 150 prostovoljnih delovnih ur. Nadalje menijo, da bodo

ob 15. obletnici MDB pripravili brigadinsko srečanje z lastnim kulturnim programom. V pripravi jim je v veliko pomoč organizacija SZDL v Praprotnem.

V Podkrajju je mladina pomagala preurediti prostore v šoli in je tako mladina tamkaj dobila skupni prostor s SZDL.

V Vrhovem nameravajo pričeti z delom športnega igrišča, vendar še ni rešeno vprašanje prostora.

Tako dobiva mladina v hrastniški občini svoje prostore za nadaljnje delo, spet drugi pa športne objekte za gojitev množičnega športa.

Sn.

Zelo delavna šahovska sekcija

Šahovska sekcija Svobode II, pod vodstvom tovariša Cvetka Milenkoviča, je ena izmed najbolj delovnih sekcij v Svobodi II. V pretekli sezoni, to je v zadnjem času, je izvedla naslednja tekmovanja:

Odigrali so klubsko prvenstvo, na katerem je sodelovalo 20 udeležencev. V trimesečni borbi je zmagal Franc Suštar s 17 točkami, 2. mesto pripada Frideriku Peršiču s 16 točkami in 3. mesto Cvetu Milenkoviču s 15 točkami.

Sekcija je sodelovala na prijaletskem dvoboju v Celju z renomirano ekipo Celja, izgubila s 3 točkami, vendar s 5:3 točkami. Najboljši je bil za Hrastnik tov.

Jože Kačič, ki je tudi edini dosegl zmag.

Za novo leto je bilo prijateljsko srečanje med Rudarjem iz Trbovelj, in sicer na 6 deskah. Zmagalo je moštvo Svobode II iz Hrastnika z rezultatom 5:1 točki. Rezultat je pa naslednji: 1. Milenkovič - Jazbec ml. 0:1, 2. Suštar - Rugelj 1:0, 3. Ojstršek - Frece 1:0, 4. Gojčič - Jazbec st. 1:0, 5. Kušar - Weiss 1:0, Kačič - Gosak 1:0.

Na prvenstvu posameznikov v Hrastniku za 1961-62 je sodelovalo 6 igralcev Svobode II. Po enomesečni borbi je zmagal Franc Suštar za Svobodo II, in sicer z 9 točkami. S to zmago si je tudi

pridobil mesto v drugi kategoriji. Drugo mesto je zasedel Cvetu Milenkovič z 8 točkami, tretje in četrto mesto si delila Vili Ojstršek in Vili Kušar s 7 točkami.

V ekipnem prvenstvu Hrastnika za pokal občinskega sveta Svoboda v Hrastniku je zmagalo moštvo Svobode I, in to: prvi dvoboj: 5:3 točke, drugi dvoboj: 4,5: 3,5 točke.

rigo

Petr Ignatiefu v spomin

Nenadna smrt tov. Petra Ignatiefa nas je zelo prizadela, kajti življenje tov. Petra je bilo vedno tesno povezano z delom kolektiva steklarne Hrastnik. Več kot 30 let življenja je žrtvoval za razvoj kolektiva. V prvih letih je bil zaposlen v mehanični delavnici, že nekaj mesecev nato smo ga srečali v kontrolnem oddelku in pozneje v tehničnem oddelku. Imel je zelo težko nalogo: organizirati delo pri raznih modelih, pripravljati načrte in izvesti točno evidenco nad kontrolo modelov. To svojo nalogo je tov. Peter vedno vestno opravljal.

Takoj po vojni, 1945. leta, je bil postavljen za upravnika podjetja. Naloga ni bila lahka, vložiti je moral vse sile v ureditev tovarne, da se je lahko pričela normalna proizvodnja. Zaupanje, ki ga je opravičil, dokazuje njegovo predanost naprednim silam v našem gibanju. Le bolezen ga je zadrževala, da ni še bolj sodeloval v borbi proti okupatorju.

Tudi zadnja leta je storil, kar je največ mogel za napredek v tovarni. Vsi smo ga poznali kot dobrega, zelo cenjenega tovariša. To dokazuje tudi to, da smo ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku. — rigo

Pogovor z našimi upokojenci

Tokrat sem se namenil obiskati tovariše, ki so pred kratkim odšli v zaslužni pokoj in jih prav dobro poznamo.

Se ni dolgo tega, ko smo se srečevali tov. Tina Pfaiferja s kladivom in kleščami v roki, ko je marljivo popravljali stroje in vse orodje v brusilnici. V razgovoru z njim sem dobil vtis, da mu je zelo težko za delovnimi tovariši. »Toda leta so tu«, pravi tov. Tina. »Zdrav tuji nisem več tako kot nekdanj, potreben mi je počitek«.

Zivljenjska pot tov. Pfaiferja ni bila prav lepa. Ze 1920. leta je pričel delati kot 15-letni fantič: bil je odnašalec stekla. »Zjutraj sem delal kot odnašalec pri pokojnem Plancu, pozneje pri Cepinu, popoldne sem se pa učil ključavničarskega dela pri Velezu na Savo. Tam sem delal tudi od četrte popoldne do devete ali desete ure zvečer. Za to pa nisem prejel nobene nagrade«.

Ze od leta 1925 ga srečujemo kot obratnega ključavničarja, 1932. leta je pa ponovno začel delati na kiko stroju. Iz delavnice se je umaknil zaradi vse večje zafrkancije od vodstva. Tov. Pfaifer nadaljuje: »Delal sem tudi kot mojster na stiskalnici do 1941. leta. Med vojno so me zaradi potrebe ponovno prestavili v delavnico. Najbolj zadovoljen sem bil 1945. leta, ko sem prejel stalno

Bariča. Ja«, pravi, »danes mladina ne ve, kaj ima. Sam sem okusil dosti gorja, preden sem prišel do prvega skromnega zaslužka. V

Steklarstvo Hrastnik sem prišel 1925. leta. Petintrideset let svojega življenja sem ostal za kolektiv, vendar mi ni žal, ko danes vidim, kako kolektiv napreduje!

Kot steklar sem delal vse, najprej kot pomočnik pri pipah pri pokojnem Francu Zaletelu, na Kiko stroju sem pričel delati 1931. leta kot mojster, vendar so nas zelo slabo plačevali. Po osvoboditvi sem pričel delati na stiskalnici kot mojster. Na tem delovnem mestu sem delal do upokojitve.

Med vojno sem bil 20 mesecev v vojnem ujetništvu. Nekaj časa sem pa tudi aktivno sodeloval v NOB. Bil sem tudi že v stari Jugoslaviji med naprednimi delavci in skozi vsa leta član strokovne organizacije«.

Ko sem tov. Stefana vprašal o doživljanju pred vojno, je odgovoril: »Spominjam se štirjaka l. 1934. V njem sem tudi sam sodeloval. Težko mi je bilo takrat preživljati družino, zaradi tega smo hodili na delo na Dol«.

In vaše posebno doživetje? »Nisem si mislil, da sem delal s tako dobrimi tovariši, saj so me kar nesli ob zaključku mojega zadnjega šibta. Tega prav gotovo ne bom nikdar pozabil. Svojim delovnim tovarišem ključem iskreno: hvala«.

»Vesel sem tudi, da sem imel delo, skozi vsa leta pa nisem napravil »plavega«.

Kako ne bi bil ponosen, saj je bil proglašen 9-krat za udarnika. Kljub starosti smo ga vedno srečevali pri udarniškem delu za gradnjo stanovanj, ceste in navsezadnje pri gradnji taborniškega doma. Se danes je aktiven član taborniške družine. Je pa tudi aktiven planinec skozi vsa leta po osvoboditvi.

Tudi tov. Stefan se rad spominja dneva, ko sta delovski svet in sindikat pripravila poslovilni večer za upokojence in ključ: »Hvala, delovni tovariši, ne bom vas nikdar pozabil«.

Zelimo mu še mnogo let v krogu svoje družine.

rigo

Delovni program SZDL Hrastnik

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL v Hrastniku je na zadnji seji razpravljal o programu dela za I. tromesečje 1962. V svojem načrtu predvideva tri seje plenuma, na katerih bodo obravnavali analizo konferenc krajevnih organizacij SZDL, kadrovska vprašanja, družbeni plan in proračun

občine za leto 1962, nadalje perspektivni plan kmetijstva v občini Hrastnik, ki ga pripravlja KZ Radče-Dol. Na rednih in razširjenih sejah izvršnega odbora bodo razpravljali o delu komisij pri občinskem odboru Socialistične zveze in njihovih programih, dela, o prostovoljnih delovnih ak-

cijah, o problemih stanovanjske izgradnje v letu 1962 in uporabi sredstev stanovanjskega sklada, o delu stanovanjskih skupnosti in servisov, o delu sekcij pri krajevnih organizacijah SZDL, o novem zakonu socialnega zavarovanja, o tolmačenju nove ustave in priprave statuta občine itd.

Program dela je precej širok, saj mimo navedenega predvideva tudi različna posvetovanja, sestanke in razgovore, ki jih bo občinski odbor Socialistične zveze organiziral v tem tromesečju.

Komisije pri občinskem odboru SZDL bodo v mesecu februarju pripravile programe dela za leto 1962. — ak

Zahvala

Zadnja sobota v starem letu mi je pomenila najtežji, a tudi najljepši trenutek v življenju. Posloval sem se od delovnega kolektiva, profesionalistov in brusilnice v Steklarni Hrastnik, kjer sem delal polnih štirideset let.

Ginjen od iskrenega prijateljstva in izkazane naklonjenosti, mi je ob slovesu zmanjkalo besed in nisem našel izraza za zahvalo.

Cutim potrebo, da se vam, dragi delovni tovariši in tovarišice, najtopleje zahvalim za darila in za iskrene poslovilne besede.

Ostajam vaš TINE PREIFER

Pred pričetkom nogometne sezone

Nogometna enajstotica »Bratstva« je po slabem startu v jesenskem delu prvenstva že zgodaj pričela s spomladanskimi pripravami. Novozvoljeni tehniški odbor je pripravil program treningov in ga na širši seji kluba tudi sprejel. Program sta dobila tudi oba trenerja. Da bi uvedli večjo disciplino, so določili dežurstvo, ki nadzoruje treninge.

Delo trenerjev je oteženo, ker imamo nekaj igralcev, ki delajo v raznih izmenah in zato ne morejo vedno redno trenirati. Kljub vsem težavam se treningi izvajajo. Da bi se moštvo čim bolj vgrajalo, je predvidenih nekaj prijateljskih tekem, na katerih naj bi uvajali predvsem mlajše igralce. Sodeč po temeljitih pripravah moštva, se bo le-to približalo vrhu.

Ob zaključku jesenske sezone je naše moštvo pristalo na zelo slabem osmem mestu, ki vsekakor ni v čast našemu klubu in slovesu, ki ga upravičeno uživa. Tega neuspeha je kriva pomanjkljivost treningov, nedisciplin in velika nesloga v moštvi. V našem moštvi imamo nekaj starih igralcev, ki jih bo treba elej ali prej zamenjati z mlajšimi, ki so že večkrat dokazali, da so sposobni zaigrati v prvem moštvi.

Mladinsko moštvo je navdušilo mnoge ljubitelje nogometa z lepo tehnično igro, veliko borbenostjo in slogom, kar bi lahko bilo za vzgled našim izbrancem iz prvega moštva. Predvsem se je odlikoval mladi in talentirani igralec Boris Zilindra, ki nastopa v moštvi kot dirigent ter je izreden graditelj igre. V spomladanskem delu tekmovanja ne moremo pričakovati večjega uspeha, zato bomo predvsem vigravali moštvo za prihodnjo sezono.

Videli smo, da imamo dober naraščaj, zato lahko upravičeno upamo, da bomo imeli prav dobro moštvo, ki bo povrnilo čast in sloves našemu klubu ter dvignilo kvaliteto nogometa v Hrastniku. Tekmovanje se začne 11. marca. Tedaj bomo zopet videli naše nogometaše na delu, upamo, da boljše kot v jeseni. Vsi pa upamo, da bo nov odbor s tovarišem Cvelbarjem in inženirjem Pavcinom na čelu znal voditi klub po pravilni in začetni poti, ki jo je sprejel na seji kluba.

Jamez Kolenc

S PESMIJO V SMRT

Mislim, da je bilo v noči od 25. na 26. december 1941. leta, ko je odšla prva skupina Hrastničanov v partizane. Posamezniki so odhajali že od prvega dne okupacije.

V tej skupini so bili: Ivan Mitnjak in njegov sin Ivan, Franc Trček in njegov brat Stane, brata Bajdova, Oto Medved, Frido Cebin in Stane Skrlin.

Njihova prva akcija je bila opravljena gredeč, ko so odhajali. Poškodovali so rudniško vzpenjačo na odvalu proti Blatom in odšli v smeri Kala.

Okupatorji in domači njihovi privrženci so po tej akciji lili različne vesti — sebi tolažbo. Za nekaj dni pa je bil prevoz na tem delu dnevnega kopa vseeno ustavljen.

Zima 1941/42 je bila zelo huda in snega je zapadlo precej. Spominjam se, da ga je bilo v dolini do kolen, a po barih ga je bilo še več. Partizanskim skupinam so bili v tem hudem mrazu premiki otežkočeni. Zaradi naglega umika pred Nemci, ki so bili oboroženi do zob, do večjih akcij v Hrastniku in okolici ni prišlo.

Posamezniki so tu in tam onesposobili kak električni vod, izpraznili kakšno kačjo, če gospodar ni bil pripravljen pristovoljno nasiti lačnih in prezebljen partizanov.

V noči od 4. na 5. januar 1942. leta se je omenjena skupina, nekoliko spremenjena v svojem sestavu, premikala v smeri Mrzlica — Sv. Planina (sedaj Partizanski vrh). Da bi se odpočila, prespala in nasitila, se je ustavila na samotni domačiji »Vrharja« nad Katarino, v prepričanju, da jiha nima izdajalec. Odšli so v blevo, da bi se ob dihu živine pogreli in odpočili, le stražar je hodil mimo gospodarskega poslopja, da bi opozoril speče tovariše na morebitno nevarnost. Dva sta bila v hiši pri družini, zaradi sigurnosti, da le ne bi kdo odšel iz hiše. Toda kljub previdnosti se je po naročilu gospodarja izmuznila iz hiše stara mati in odšla do najbližjega sosedu, da pa je sporočila o borcih brž ponesel do Pavleta Bauerheima, trgovca in gostilničarja na Katarini, kajti ta je imel motorno kolo in je Nemce lahko najhitreje obvestil.

Skupina partizanov ni niti slutila, da jih z več smeri obkoljuje žandarmerija in wehrmacht. Policiji iz Trbovelj je prišla na pomoč še hrastniška. Nemi moški član Vrharjeve družine, ki je hodil okrog skečnja, je opazil iz gozda plazeče Nemce, približeval v hišo in s kretinjo dovedoval, da se domačiji približujejo oboženi napadalci.

Preden je bilo mogoče v hiši opozoriti na nevarnost speče tovariše, so napadalci napravili umetno meglo okrog domačije. Od cele skupine so se rešili le tisti, ki so bili v hiši. Vsi, ki so bili v blevo, so sprejeli neenak boj. Po večurnem obkoljevanju in pozivanju na predajo se je enemu posrečilo, da je ugrtel v blevo zatikalno bombo. V blevo so spustili tudi policijskega psa, ki pa se iz bleve ni več vrnil, kajti poslopje so zajeli plameni.

Napadalci so zaman napenjali oči proti blevskim vratom in linicam, da bi zagledali ugnane, ponižane in premagane borce. Ognjeni zublji so žigali visoko proti nebu, iz neugnanih src pa je odmevala »Internacionala«.

Obžgano travmouje se je začelo rušiti, in ob akordih »to bo poslednji odločilni boj, za Internationalo življenje vsake žrtve«, so odjeknili strelji, prenehala so biti plemenita srca.

Okupatorju je uspelo dobiti le enega še malo živega borca, ki je skočil s kozolca, da bi se rešil iz obroča. Z njim so ravnali slabše kot z živino, in je na poti do Trbovelj izdihnil.

Ta tragedija je pošitena Hrastničane pretresla, mržnja in odpor proti okupatorju pa sta rasla iz dneva v dan.

Justa Bevec

Steklarski humor

Pri nas ima pa vsak »Grajler« svoj NAPIS. Tu so ga preselili na ODPAD.

Mogoče je to razlaga... — To so izdelki, ki čakajo na svojo nesrečo!

»Poglej! Zopet si zamudil.« — »Nak, Jaka! Po »telj« pridem na šliht, na »to« gre-a k malici, po »tisti« grem pa s šlihta domov.«

Ježek Marija! Daj hitro ključ! Ze od 6. ure te rabi RACUNSKI ODBOR DELEK.

Ja, ja, znati se je treba.

Naročam »ZASAVSKI TEDNIK«
Pošiljati mi ga začnite takoj -

z dnevom

Primek in ime

Kraj, ulica, hišna št.

Pošta

Lastnoročni podpis

Znamka za 15 din

Zasavski TEDNIK

TRBOVLJE

P.P. 82

OBVEŠČEVALEC

Mali oglasi

Planinsko društvo Trbovlje vjudno vabi vse člane in prijatelje planinske organizacije na svoj redni letni občni zbor, ki bo v torek, 20. februarja 1982 ob 18. uri, v predavalnici Delavskega doma v Trbovljah. Želimo, da se občnega zbora udeležijo čimvečje število naših prijateljev.

Vabi vas

Odbor

Zahvale

Zahvaljujemo se vsem sosedom, rudniškemu in mestnemu gasilstvu ter tov. milicnikom, ki so z vso požrvalnostjo pomagali gasiti in reševati ter obvarovali hišo pred požarom.

Roterjevi

Dežurna služba

ZDRAVNIKOV V TRBOVLJAH

15. februarja dr. Komorowsky
16. februarja dr. Drnovšek
17. februarja dr. Komorowsky
18. februarja dr. Komorowsky
19. februarja dr. Kramberger
20. februarja dr. Južnič
21. februarja dr. Komorowsky
22. februarja dr. Drnovšek

Ponesrečili so se

ZAGORJE: 17-letni Alojz Urbanija, zaposlen v »Varnosti«. Pri dviganju plošče mu je spodrsnila iz rok in ga pritisnila na prst leve roke; 41-letni Ciril Baš, zaposlen pri Rudniku, - S stopa se je utrgal kos jalovine in ga poškodoval na palec desne noge; 34-letni Vinko Medved, zaposlen pri Rudniku, - Pri nakladanju premoga pod sipalnikom mu je kos premoga padel na prstanec leve roke; 41-letni Leopold Vozelj, zaposlen pri Rudniku, - Pri hoji po lestvi je nesel s seboj nekaj krajnikov in sekuro, s katero je padel in se z njo usekal v levo roko; 48-letni Maks Trdin, zaposlen pri Pošti, - Na cesti mu je spodrsnilo - padel je in se udaril na levo ramo.

Kino

Kino »Delavski dom« v Trbovljah: 15. februarja madžarski film »Izpod ranga«; 16. do 19. februarja sovjetski barvni film »Zorana ledina« I. del.

Kino »Svoboda« - Trbovlje II.: 16. do 19. februarja italij. barvni CS film »Zvezde v noči«; 20. in 21. februarja ameriški barvni film »Dan, ko so delili otroke«.

Kino »Svoboda II.« v Hrastniku: 15. februarja ameriški barvni VV film »Prodajalca vijolic«; 16. februarja jugoslovanski film »Pustolovec pred vrati«; 17. do 19. februarja nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«; 21. in 22. februarja bolgarski film »Prva ljubezen«.

Kino »Delavski dom« v Zagorju: 15. februarja domači cin. film »Vlak brez voznega reda«; 17. do 19. februarja ameriški barvni cin. film »Ta njen nasmehek« - v nedeljo matineja ob 10.; 21. in 22. februarja jugoslovansko-italijanski film »Kapo«.

Kino Smarino pri Litiji: 15. februarja italijanski film »Streha«; 17. in 18. februarja češki barvni film »Davek za krutost«; 21. in 22. februarja češki film »Romeo, Julija in tema«.

Gibanje prebivalstva

HRASTNIK

Rojstev (izven poročnišnice) ni bilo.

Porok ni bilo.

Smrti: Stanislav Venko, rudar z Dola pri Hrastniku 106 - star 32 let; Marija Petrin roj. Petek, upokojenka z Dola pri Hrastniku 126 - stara 76 let.

ZAGORJE

Rojstva: Julijana Jesenšek, delavka - deklko.

Poroke: Ignac Nikler, rudar iz Semnika, in Julijana Baš, delavka iz Krbulje; Stanislav Cirar, rudar iz Jarš, in Danijela Vozelj, kmečka delavka iz Jablane; Stanislav Kreže, delavec iz Kanade - Ontario, in Vida Kramar, delavka iz Orehovice 7.

Smrti: Antonija Kerin, gospodinja iz Zagorja - stara 72 let; Leopolda Fakin, gospodinja iz Zagorja - stara 79 let.

BREŽICE

Rojstva: Kristina Barbič, Videm-Krško - dečka; Marija Drenda, Sentenar 71 - deklko; Franciška Novosel, Brežice - dečka; Katica Martinčič, Prigorje - deklko; Erika Flajs, Sevnica - dečka; Marija Arh, Sirmo rebro 3 - deklko; Ljudmila Špan, Podgorje 6 - dečka; Ana Kostevc, Bojsno 34 - dečka; Milena Lepelj, Brežice - dečka; Ana Stipič, Planina 7 - deklko; Anica Planinc, Sentjanž 60 - dečka.

Porok ni bilo.

Smrti: Slavko Sušin, tuženec iz Brezine 56 - star 12 let; Martin Belak, kmetovalec iz Samobora - star 61 let; Adam Cvrtlina, soc. pod. iz Vidma-Krškega - star 82 let.

SEVNICA

Rojstev (izven poročnišnice) ni bilo.

Poroke: Karel Tomazič, kmetovalec iz Primoža in Marija Mrčok, poljedelka iz Znojli.

Smrti: Marija Mirt, gospodinja iz Blance - stara 74 let; Vera Gorišek, upokojenka iz Arta - stara 51 let; Marija Kunelj, upok. iz Arta - stara 70 let; Ana Cerjak, upokojenka iz Arta - stara 79 let; Jožefa Milinarič, gospodinja iz Sevnice - stara 81 let; Mirko Soster, upokojenec iz Sevnice - star 61 let; Marjeta Krajnc, gospodinja iz Smarja - stara 92 let; Ivan in Nikolaj Korene, otroka iz Zigarskega vrha - stara 1 mesec.

Iz TRBOVELJ IN LITJE nismo prejeli poročila.

RTV v tem tednu

CETRTEK - 15. februarja

8.05 Slovenski oktet poje skladbe Vasilija Mirka; 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); Znanstveniki za in proti atomski bombi; 10.15 Od tod in onodod; 11.30 Pri starih čeških mojstrih; 12.05 Trio Mahkovič iz Zagorja; 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Korošec; Na kaj moramo paziti pri setvi detelj in travnih deteljin; 13.30 Pisani zvoki z Dravskega polja; 13.50 Majhni zabavni ansambli; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Turistična oddaja; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.45 Kulturna kronika; 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK - 16. februarja

8.30 Glasba ob delu; 10.15 Od tod in onodod; 11.35 Češka in poljska zabavna glasba; 12.15 Radijska kmečka univerza - inž. Jože Silc; Hitro in učinkovito sušenje zrnja; 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Ne nosi glavo napredaj; 15.20 Od harmonike do comba; 15.45 Jezikovni pogovori; 18.00 Poročila - aktualnost doma in v svetu; 18.45 Iz naših kolektivov; 20.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana; 20.15 Tedenski znanjopolitični pregled; 20.35 Spoznavajmo svet in domovino; 22.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA - 17. februarja

8.05 Poštareček v mladinski glasbeni redakciji; 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - Ne nosi glavo napredaj (ponovitev); 9.45 Partizanske pesmi in priredbe Rada Simončiča; 10.15 Od tod in onodod; 11.30 Zabavna glasba za opoldne; 12.05 Filip Bernard; Slovenski utrinki; 12.15 Kmetijski nasveti: dr. Vilko Masten - Novo ereditvo za varstvo rastlin; 13.30 Slovenske narodne pesmi; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.25 Cetrt ure vas bo zabaval pianist Henri Lecca; 15.40 Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta; 17.05 Gremo v kino; 18.15 Okno v svet; 19.05 Domače viže, ki jim ni treba napovedi; 20.00 Vedni zvoki za obdivljanje; 20.50 Melodije za razvedrilo; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA - 18. februarja

8.00 Mladinska radijska igra - Claude Aveline; »Oni drugi med pirati«; 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden; 10.00 Se porinite, tovariši... Hinko Wilfan; Do internetskega peka in nazaj; 10.30 Pisan glasbeni dopolnjen; 11.30 Stefan Kuhar: Tu in onkraj Drave (reportaža); 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I; 13.30 Za našo vas; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II; 15.15 Trikrat pet; 15.30 Pesmi o Zagrebu; 16.00 Humoreska tega tedna - Karel Capek: Rekord; 17.05 Hammond orgle; 17.10 Radijska igra - Jean Renoir: Orvet; 18.30 Sportno popoldne; 20.00 Izberite melodijo tedna; 21.40 Lepe melodije za velike zabavne orkestre.

Iz naših krajev

Tudi izleti primerni

Zadnjo soboto je bil v Hrastniku občni zbor krajevne organizacije ZB NOV terena Hrastnik I, ki je bil dobro obiskani. Na njem so govorili o problemih krajevne organizacije in članov ZB, pri čemer so med drugim ugotovili, da je še nekaj borcev, ki imajo nizko pokojnino, da nekateri borci slabo zaslužijo in da stanujejo še vedno v neprimernih prostorih. Ob razpravi o problemih borcev so prisotni izrazili željo glede večje pomoči od gospodarskih organizacij, zlasti pri urejanju stanovanjskih problemov, odboriti izrednih dopustov, pošiljanju borcev NOV na zdravljenje itd.

Krajevna organizacija ZB NOV Hrastnik I je lani organizirala sistematični pregled vseh članov. S tem bo omogočeno v prihodnje bolj načrtno zdravljenje.

Na obnem zboru so govorili še o aktivnosti članov ZB v organiziranih društvih in ob zaključku med drugim tudi predlagali, da naj se v prihodnje organizira več izletov v partizanske kraje, da se tako spet obudijo spomini na prehojeno pot. - ak.

Ustanovili so Klub mladih

Pred dnevi je šolski komite Industrijske rudarske šole v Zagorju razpravljal o spremembi izobraževanja učencev kovinarske in rudarske stroke. Šola se je reorganizirala v strokovni izobraževalni center in prešla na sistem izobraževanja na delovnem mestu. S tem je napravila precej velik korak k zblizanju vajencev s kolektivom tovarne in rudnika. Poudarili so, da ima novi način izobraževanja precej prednosti od prejšnjega klasičnega načina, saj bodo vajenci že med svojim učenjem spoznavali probleme podjetja in živeli skupaj z njegovim kolektivom. Mnenja smo, da se bo delo aktivno v sedanjih prilikah precej spremenilo. Poudarili so pa

Klavrski večer

V soboto zvečer je priredila Svoboda-Center iz Trbovelj klavrski večer v Delavskem domu. - Koncertne skladbe svetovnih skladateljev Bacha, Beethovna in drugih klaviristov je izvajala na klavirju domačinka, študentka Glasbene akademije v Ljubljani Ida Skrinar. Da pa bi bile skladbe čim bolj razumljive poslušalcem, so bila izvajanja le-teh prej obrazložena. - ek

Za pomoč ZVVI

Zagorski invalidi pripravljajo dvoje filmskih predstav. Danes bodo tako ob 18. uri vrteli za mladino jugoslovanski film »Dolina mira«, ob 18. uri pa za odrasle ameriški film »Sakramentska friška«. Prihodnji teden bodo pa ob istih urah predvajali oba filma tudi v domu Svobode v Kibovcu. Izkušenci bodo porabili za nemoteno delo organizacije Zveze vojaških invalidov. - I. O.

Urejeno cestišče

Minuli teden so delavci Komunalne v Trbovljah uredili približno 20 metrov cestišča za pešce na Savinjski cesti. Ureditev je bila nujno potrebna, ker so se potniki, ki so čakali na avtobus, večkrat onemagali z blatom. Potrebno bi pa bilo, da bi se na cesti pri upravnem poslopu Komunalne nasulo nekaj peska, ker je to cestišče vedno blatno in povzroča neprimernost pešcem in potnikom. - ek

Občni zbori marca in aprila

Prejšnji teden je bilo v Trbovljah posvetovanje o nalogah sindikatov v gospodarstvu in o bližnjih občnih zbiorih sindikalnih podružnic, ki ga je sklical okrajni sindikalni svet iz Ljubljane, in ki so se ga udeležili predstavniki občinskih sindikalnih svetov iz Zaveja in zastopniki nekaterih večjih gospodarskih organizacij iz Zasavja.

Ugotovili so, da uveljavljanje novih gospodarskih ukrepov že močno vpliva na celotno gospodarstvo in na socialistične družbene odnose. Ob vsem tem pa čakajo sindikalne podružnice in sindikal-

Tekmovanje za Kusov memorial

V nedeljo je bilo na Vrheh nad Trbovljami smučarsko tekmovalje za Kusov memorial. Tekmovanja so se udeležili smučarji Branika in Zelezničarja iz Maribora, Enotnosti in Olimpije iz Ljubljane, Skofje Loke, Kuma - Dobovca, Hrastnika in Zagorja ter tekmovalci domačega moštva iz Trbovelj.

Rezultati: ekipno: 1. Trbovlje I, 2. Trbovlje II, 3. Trbovlje III, 4. Skofja Loka.

Posamezno - člani: 1. Lebe (Br.), 2. Skudnik (Br.), 3. Pečovnik (En.), 4. Mak (Trb.).

Mladinci: 1. Malavašič (Trb.), 2. Zupan (Trb.), 3. Glavač (Kum), 4. Glavan (Ol.). - jo

Tone Leskovšek razstavlja v Trbovljah

V avli Delavskega doma v Trbovljah je v čast največjemu slovenskemu kulturnemu prazniku - obletnici Prešernove smrti - priredil od 7. do 14. t. m. razstavo Tone Leskovšek iz Zagorja ob Savi. Kot strokovni svetovalec Zavoda za prosvetno pedagoško službo v Trbovljah razširja pravilno vrednotenje likovne umetnosti v šolah z avtorskih komun in sam poučnje na šoli Toneta Okrogarja v Zagorju.

STRELCI SD FRANCA FAKINA OSVOJILI PREHODNI POKAL

V nedeljo 11. t. m. je bilo v Trbovljah strelsko tekmovalje z zračno puško za osvojeitev prehodnega pokala občinskega strelskega odbora in za ekipnega prvaka. Tekmovalo je devet ekip iz štirih strelskih društev. Že tretjič zaporedoma je osvojila prehodni pokal strelska družina Franca Fakina iz Zg. Trbovelj ter si ga tako priborila v trajno last. Zmagovita ekipa je nastopila v naslednji postavi: Kozmus, Hrušovar, Lipovšek, Centrih in Narač. Hkrati je družina postala ekipni prvak z 1336 doseženimi krogi.

Vrstni red: 1. SD Franc Fakin 1336 krogov; 2. SD Stroj. tovarna 1291; 3. SD Stroj. tovarna 1258; 4. SD Alojz Hohkraut 1216; 5. SD Franc Fakin 1198; 6. SD Franc Fakin 1177; 7. SD Tončka Čečeva 1146; 8. SD Alojz Hohkraut 1128; 9. SD Tončka Čečeva II 982 krogov.

Razstavlja cca 50 del - akvarelov in en pastel. To pot prvič samostojno razstavlja. Razstava bo obiskala rojake v Franciji.

Motiv se izbira v domačem kraju in v bližnji okolici. Izredna barvna nežnost in subtilnost, natančen odnos do motiva, kar je vzrok, da neobičajno drži akvarel z ribo, je za vsa dela zakonita značilnost. Pogosto se dvigne do komentarija, ki je segav in izražen s precizno, do skrajnosti poenostavljeno ribo, kar dokazuje visoko virtuoznost v grafični tehniki (ilustracija Prešernovega Orglarčeka). Leskovšek si prav svojico dovoljuje ločiti ribo od poznejše nanesene barvne plošče, s čimer ustvari razpoloženje ter s tem dvigne uporabljeni motiv do čustvene doganosti (Bazen na Izlakah, Storo Zagorje).

Lepoto pokrajinskega izraza išče tudi v njeni ploskovni značilnosti, ki jo s priljubljenim zaokroženim barvno ploskvijo podredi centralnemu motivu. Prevladujoča rjava čisto zastre lepoto barvnega občutja. Tujega načina se v zgodnjih akvarelih ne poslužuje in so zato bolj zaokroženi in sugestivnejši.

Celotna razstava je intimno doživeti, ki zahteva prisilj in poglobitev ter ostane površnem opazovalcu tuja in odmaknjena. Brez sleherne kričavosti, brez kiča in ostrih barv se je slikarju posrečilo ujeti izredne, nevsakdanje pokrajinske poglede, ki so dragoceni prav zato, ker v hrustu vsakodnevnosti na take možnosti sploh pozabljamo.

Zal pa je razstava v glavnem brez nadzorstva, brez vodstva in brez spretnega biltena, da bi obiskovalca vsaj delno opozoril na resnične kvalitete te prireditve.

DT

Joža Zagor

Več prizadevnosti

Na nedavnem sestanku sekretariata ZK, ki ga je sklical občinski komite ZK Trbovlje, so sklenili, da se bodo sklicevale širše konference osnovnih organizacij ZK, če bo to potrebno.

Minuli četrtek je bila prva taka konferenca članov ZK na območju stanovanjske skupnosti Franca Fakina v Trbovljah. Na njej so obravnavali nekatere aktualne naloge članov ZK v luči III. plenuma CK ZKJ. Na konferenci so člani ZK kritično ocenili delo osnovnih organizacij Zveze komunistov, da je obravnavala gradiva tretjega plenuma CK ZKJ nenehno in ne samo enkratno delo, nadalje, da morajo člani ZK obravnavo tega gradiva prilagoditi konkretnim potrebam na svojem področju. Prav tako so ugotovili, da je ideološko-politična raven nekaterih članov premajhna in da bi moral vsak posameznik vložiti malo več truda v lastno politično-ideološko izobraževanje.

Nadalje so na konferenci ugotovili, da se člani ZK premalo udeležujejo v raznih družbeno-političnih organizacijah in da se izgovarjajo ali pa celo odklanjajo funkcije z motivacijo, da nimajo časa. Ob tej priliki je bilo po-

udarjeno, da bi moral vsak komunist poznati bistveno razliko med meždo in osebnim dohodkom, ker šele tedaj lahko govorimo o nadaljnji decentralizaciji.

Da bi pa delo članov ZK potekalo bolj smotno, so izvolili petčlanski odbor, ki bo po potrebi skliceval sestanke in na njih obravnaval razna porajajoča se vprašanja.

Žalja - nov gasilski avto

Zadnje dni januarja je imelo Prostovoljno gasilsko društvo Trbovlje-Rudnik redni letni občni zbor, na katerem so pregledali lanskega delo društva ter sprejeli tudi nekaj sklepov za poživitev dela. Iz same razprave je pa povzeli, da se ta gasilska četa bori z nekaterimi težavami, tako na primer, da v svoje vrste ne dobe mladine, še večje težave pa povzroča gasilcem stari vozi park, ki ne ustreza več potrebam, potrebovali bi pa tudi lažjo prenosno lestev.

Lani so imeli ti gasilci 35 suhih in mokrih vaj, na katerih je sodelovalo po 30 mož (društvo šteje 42 članov). Za te vaje so porabili 1848 ur, kar pravi, da so člani zelo aktivni in da se redno udeležujejo vaj. V reševalnih, gasilskih akcijah ob elementarnih neizgadah so porabili 410 ur.

Žalja članov rudniškega gasilskega društva je pa, da bi društvo čimprej dobilo nov gasilski avto, ker bi tako lahko še hitreje in lažje pomagali državljanom ob požarih in ostalih nesrečah. - ek

Večer zabavnih pesmi

Ansambel »Veseli rudarji« iz Svobode v Trbovljah II je priredil v soboto domačemu občinsku prijeten večer zabavnih pesmi. - »Veseli rudarji« so nastopili skupno in duet za narodne pesmi, in sicer z novim sporedom.

Kot vse kaže, si domačini žele še več takih prireditev. - ek

črni bratje

LISA TETZNER

41. Kdo ti bo delal težave? je vprašal neznan glas. »Saj si za dečke plačal in pogodbe imaš tudi. Prišli so pa prostovoljno.« - »Je že res,« je rekel spet človek z brazgotino, »in ne razumem, kaj imajo zdaj proti. Baje je pisalo nekaj v časopisih, da sta dva dečka zmiznala v Milano. Celo pri predsedniku občine so bili, da bi preprečili takšne odhode.« - »Dobro, pa bomo odpili takoj.« Človek z brazgotino se je zasmel in suknoma odprl blevska vrata. »Vstanite, tremo!« Dečki so si najprej zaspalo menali oči, potem pa so začeli govoriti vsi vprek. »Tih,« se je zadržal krmar, »saj boste zbudili ljudi s tem vresčanjem. Poberite svoje stvari in hitro v čoln.« - »Toda jaz se bojim vode,« se je oglašil eden izmed dečkov. »Tudi jaz nočem v čoln,« je bilo misliti vedno več glasov.

42. Toda človek z brazgotino in krmar nista imela ušes za tožbe in sta brez usmiljenja silila vse dečke v čoln. Krmar je še robatič: »Malo preveč nas je za to staro podrtijo,« in je šel h krmlu, dečki pa so izmenoma veslali. - Ko je že vstajalo sonce, se je Giorgiovs sosed vznemiril: »Danes bo še nevihta.« - »Odkod to veš?« je vprašal Giorgio malega pegastega dečka. »Poznam po vetru in po tem, kako kodra vodo. Moj oče je ribič in z njim sem preživel cele dneve na vodi.« - »In zdaj greš v Milano?« - »Burja je razbila očetov čoln, pa ni imel denarja za drugega. Pa saj je samo za pol leta in najbrž tudi ni tako slabo.« - »Se ti zdi?« se je vmešal v pogovor drugi deček. Njegov glas je zvenel malec porogljivo.

TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED

Revija, ki pa vendar ni bila revija

Afirmacija trboveljskih boksarjev

Preteklo sredo je Boksarska zveza Slovenije v vrsti letošnjih prireditelj v ringu pripravila tudi zanimivo revijo najboljših slovenskih boksarjev, ki naj bi bila pravzaprav edino merilo pri sestavi republiške reprezentance za bližnje srečanje s Srbijo v Ljubljani.

ROKOMET

Olympia II : Rudar
15:12 (7:7)

V petek je trboveljski Rudar odigral prvo tekmo na Gospodarskem razstavišču v okviru zimске rokometne lige. Trboveljski rokometisti so se pomerili z drugo ekipo Olympije in nepričakovano izgubili tekmo s tremi goli razlike.

Mladost : Rudar 17:23
(8:9)

V drugi tekmi na GR v Ljubljani so se trboveljski rokometisti pomerili z Mladostjo, ker so si že v prvem delu igre z minimalno razliko v golih zagotovili zmago. V drugem delu tekme so Trboveljčani preigrali Mladost ter zmagali z razliko šestih golov.

NAMIZNI TENIS

Vecko tretji

V Zagrebu je bilo minuli teden zaključeno izbirno tekmovanje najboljših namiznoteniskih igralcev za sestavo državne reprezentance, ki bo nastopila na evropskem prvenstvu v Zahodnem Berlinu. Večko je premagal znane jugoslovanske namiznoteniske igralce in zasluženost osvojil tretje mesto. — Zanimivo je, da je Večko premagal med drugim tudi prvoplasiranega Zagrebčana Hrbuda, ki je izgubil srečanje le z njim.

SAH

Prvenstvo Zasavja

Minuli četrtek se je začelo IV. šahovsko prvenstvo posameznikov iz Zasavja. Na turnirju sodeluje 14 igralcev.

Rezultati: I. kola: Marinko (Svob. II Hrast.): Maver 1 : 0 (angleška otvoritev, 26 potez); Kranjc (Svob. I. Hrast.): Jazbec ml. (Rudar Trb.) 0 : 1 (italijanka, 33 potez); Hribovšek (SK Litija) : Kralj Drobež (Rud. Trb.) 0 : 1 (kraljeva indijka, 42 potez); Ojstršek (Svob. II. Hrast.) : O. Kranjc (Svob. I. Hrast.) 0 : 1 (karo-kan, 41 potez); Jazbec st. (Rud. Trb.) : Sribar (Rud. Trb.) — igra prekinjena, situacija obeta zmago Jazbeca; Peršič (Svob. II. Hrast.) : Milenković (Svoboda II. Hrast.) prelozeno.

Najlepša je bila partija Hribovšek : inž. Drobež. Beli je že v otvoritvi prišel do lepe pozicije in osvojil kmeta. In ravno to je pokopalo belega, ker je črni prišel do iniciative in zmagal. Maver je slabo igral in zasluženost izgubil. Sušter je proti Jazbecu ml. igral na remi in kmalu izgubil iniciativo, nato pa še partijo. M. Kranjc je ob otvoritvi stal na boljšem, na koncu pa je imel Rugel prednost, vendar sta sklenila remi.

Zasavsko šahovsko prvenstvo se igra vsak torek in četrtek od 16. ure dalje v domu SD Rudarja v Trbovljah do 7. kola. Ostala kola se bodo odigrala v prostorih Svobode I v Hrastniku. — (n).

— Ravno kar je Anton odjahal na najhitrejšem konju, je odvrnila vojvodinja in vprašujoče pogledala hčerko. Dejal mi je, da se ne bo nikjer stavljala.
— Koliko časa potrebuje do Bresta?
— Osemindeset do štirideset ur.
— Potem je René lahko v štirih dneh tukaj.
— O tem ne dvomim, draga hčerka.
— O, je dejala Izidora tiho, da je mati ni mogla slišati. René bo storil vse, samo da bi čimprej prišel k meni — a vprašanje je, če bom takrat še živa ...
Nato je zaprla oči.

RENE

V veliki dvorani gostišča v Brestu je sedelo dvanajst mladih častnikov pri veseli večerji. Med njimi je bil tudi René de Rieux, mlad mož tridesetih let. Bilo je ob enajstih zvečer in veselje mladih mornarjev je doseglo svoj višek.

— Prijatelj! je dejal René, ko je napolnil kozarec s šampancem, pijem na vaše zdravje. Na zdravje nas vseh, ki ste sodelovali oziroma se udeležili moje poslovilne večerje. Čeprav vas bom jutri zapustil, se bomo še videli. Kmalu se bom vrnil, zato vam ključem: — Na svidenje, prijatelji!

Tudi ostali so nalihi svoje kozarce, jih izpraznili in soglasno odzdravili:

— Na zdravje našega prijatelja, pomorskega kapitana Renéja de Rieuxa!

Večerjo je naročil René, ker je tistega dne dobil sporočilo, da je povišan v kapitana. Zunan se je zadržal topot konjskih kopit. Neki jahalec se je bližal gostilni. René in njegovi prijatelji so pohiteli k oknu in zagledali konja in jahaleca na zemlji.

— To je strašno! je vzkliknil René. Kaže, da je jahalec mrtiv. Pojdimo mu pomagati, če mu sploh še lahko.

Služabniki so nesli v gostilno jahaleca. René je poklical natakarka, da pozve, če je mož mrtiv ali še živi.

Cez nekaj trenutkov je natakark sporočil Renéju, da se je tuje samo onesvestil in da ni resnice poškodovan. Častniki so spet sedli za mizo in se ponovno začeli veseliti.

— Gospod markiz, tihi jahalec se je spet onesvestil in vprašuje za vas, mu je povedal natakark.

— To mora biti pometa! Najbrž ste ga napačno razumeli.

— Oprostite, gospod markiz, čisto jasno sem razumel, ko mi je mož dejal: — Odpeljite me k gospodu markizu de Rieuxu! Ko smo mu povedali, da ste tukaj, je vzkliknil: — Srečo imam! Prinašam mu počito od vojvode de Simeuse.

Ko je markiz zaslišal ime vojvode de Simeuse, je pohitel po stopnicah in polskal tuja, ki mu je izročil pismo in pristavil:

— Prečitajte, gospod markiz, prečitajte! Toda hitro!

točk povsem zaslužena. In na vsezadnje: Tomše je izgubil v bantam kategoriji v Habichtom (Ödred). Prikazal pa je precej manj, kot ves zadnji čas. V polteški kategoriji je Zupančič s svojim eno leto starejšim partnerjem, Zagrebčanom Milecem izgubil borbo po neobjektivni presoji sodniške trojke, čeprav bi ravno temu srečanju bolj ustrezal neodločen rezultat. Nasprotnik (pred letom dni je osvojil republiško prvenstvo Črne gore v tej kategoriji, za tem pa se je preselil v Zagreb) ni bil tako močan, da bi bilo končno stanje morda prav obratno v prid Zupančiča. Gotovo pa je eno: mladi Trboveljčani so pokazali marsikaj. Sveda še ne popolnega znanja in obvladavanja vseh boksarskih veščin, kar je navsezadnje ob njihovih prilikah prezahtevno, toda mnogo ostalega. Pokazali so namreč to, kako se je treba boriti z močnejšim in tehnično boljšim nasprotnikom, kot so bili to morda v sredo zvečer pod kupolo ljubljanskega Gospodarskega razstavišča. — I. Virnik

Zmaga domačinov

Boksarska sekcija TVD Partizan iz Trbovelj je pripravila ljubiteljem boksa prijeten večer. V prijateljskem boksarskem srečanju sta se pomerili ekipi TVD Partizan in BK »Maribor«. V obeh ekipah so nastopili najboljši boksarji, tako da je bilo srečanje vsestransko zanimivo. Gledalci so lahko po daljšem času spet ocenili svoje ljubljence, ki so pokazali lepo tehnično in tudi kondicijsko borbo.

Po tehniški borbi, izredni tehniški nog in refleksov ter borbenosti, sta se zlasti odlikovala republiški reprezentant Brglez v polsrednji kategoriji in mladi Hribar v polwelter kategoriji. Ta dva boksarja izstopata iz ostalih borbov tudi po izredni borbenosti, saj sta na sobotnem srečanju ponovno dokazala, da po svojih kvalitetah nadkriljujeta številne ostale, bolj znane boksarje, kar sta v ostalem pokazala že v prejšnjih srečanjih. Pohvaliti je treba še Tomšeta, ki iz borbe v borbo prikazuje večje tehnično znanje in borbenost, opaja se pa, da vsi sili prerad prepusti iniciativo nasprotniku, kar mu tu in tam škoduje.

Trboveljčani verjetno doslej še niso videli tako lepe borbe, kot je bilo srečanje med Hribarjem in Salamanom. Domačin Hribar se je takoj z izredno tehnično lotil Mariborčana in ga v treh rundah tako zdelal, da je trener vrjel prišaco v ring, t. k. o., kar je bilo edino pravilno, saj Salaman še zdaleč ni bil dorasel domačinu.

Zadovoljivo in lepo borbo so pokazali vsi domačini razen Centriha, pri katerem nehoti dobi občutek, da ne trenira redno in da je nastopil zato, da bi ga publika videla. — Naskok dveh točk, TVD Partizan je namreč zmagal z 9 : 7, je realen, če upoštevamo, da je welter kategoriji v dveh rundah po točkah vodil Goljuf in da ga je z direktnim udarcem »grogital« Zorjan. — ek

NOGOMET

Štiri poškodovani

V nedeljo so se vrtni z dvotedenskega treninga v Crlikvenem nogometniški trboveljskega Rudarja. V tem času so odigrali štiri tekme, in sicer:

Dne 4. februarja Istra (Pulj) : Rudar 2 : 1 (1 : 0). Domačini so igrali zelo grobo, tako da so poškodovali kar štiri Rudarjeve igralce. V drugem delu tekme je moral igrati celo vratar Krajšek, v vratih ga je pa zamenjal Leskovšek. Rudar je pokazal tehnično lepšo igro. 7. februarja so pa igrali v Crlikvenici tekmo s Karlovcem 2 : 2 (1 : 0).

Dne 7. t. m. so se Rudarjevci pomerili na Reki z istoimenskim klubom in izgubili srečanje z 10 : 1 (3 : 1). Rudarjevci igralcem se je poznalo, da so precej utrujeni, do zmage pa je Rečanom pripomogel igralec — sodnik Paunović. — Dne 10. februarja so pa naši igrali zadnjo tekmo s prvom puljsko-reške podvezve Orientom in ga premagali z 2:1 (2:0).

Teže so poškodovani: Breznikar, Pajer, Krajšek in Pišek.

N. Tatar:

Ukleti partizan

Ko je bila Jela ranjena na Neretvi, so jo nosili dneve in dneve. Skrivali so jo tako rekoč, samo da je ne bi bilo treba poslati v bolnišnico. Kajti pripetilo bi se lahko, da bi jo po ozdravljenju poslali v kako drugo enoto, daleč od njihove čete, in takrat bi jo zgubili za vedno. V četi je tudi ozdravela.

Sedaj je postalo njeno telo še drobnejše, oči pa večje. Komnen si je vedno želel videti njeno vitko postavbo. Četa je bila pomorna na njeno lepoto. Zato so tudi najlepše kose uniforme prekrili za njeno obleko. A fudi ona je bila skrbna zanje. Vsaka zvezda na njihovih kapah je bila prišita z njeno roko, vsako kladivo in srp so napravili njeni prsti.

Morda je bil Komnen najbolj ponosen na dekle. Tudi v njem je sčasoma začel rasti strah, da nekega dne tudi ona pade. Kaj vse ni storil, samo da bi Jelo lahko neopazno zaščitil pred nevarnostjo! In kolikokrat je dal četni bolničarki Zorki kos kruha ali mesa, rekoč: — Razdelita si to z Jelo!

Medtem ko je tokrat opazoval spečo Jelo, je Komnen opazil, da nekdo prihaja. V temi je spoznal četno bolničarko.

— Ali ne spiš? jo je tiho vprašal.

— Bila sem pri ranjenih. Šele sedaj smo jih odpravili v bataljon, je odgovorila.

— Zaspala boš med pohodom ... Naprej moramo ... je dodal in vstal.

Zbudil je vodnike in kmalu so se zaslišali glasovi:

— Pokret! Pokret!

— Pokret! Pokret! se je slišala stara šala.

— Mišlim, da nismo! je odgovoril komendant. V povelju štaba bataljona je napisano, da bomo na položaju dobili povelje za nadaljnje delovanje. Mi smo rezerva.

— Kdo bo vedel, kdo je rezerva? je dodal namestnik komandirja.

Nadaljevali smo z vzpenjanjem. Borci niso bili kos ostalim dvajsetim metrom strmine. Vsi so izkoristili majhen oddih in polegali med skale. Večina je takoj zaspala. Medtem ko se je kolona ponovno razvila, se je že zdanilo.

— Hitreje, tovariši! Hitreje! Prenesi hitreje! je poveljeval Komnen.

Po kakšnih petdesetih metrih so se srečali z mitraljezo četo brigade. Čakali so, da bi se čisto zdanilo, da bi lahko začeli delovati, ali pa dobili povelje za streljanje.

Komnen je hotel spoznati položaj, toda prekinil ga je prihod komandanta bataljona.

— Četa v napad! Naprej za meno! je ukazal komendant.

In šele ko se je četa že razvila za napad, je pristavil:

— Pusti zvezo! Kakor hitro bo četa prišla, naj takoj napade! Za vsako ceno moramo osvojiti rob planine!

Kdorkoli se je obrnil in pogledal, je lahko videl nove čete, ki so prihajale in se razvijale za napad. Slišalo se je samo kratko:

— Naprej! Na juriš!

A pogosto je bila to samo beseda, kajti v večini čet ni bilo več kot trideset zdravih borcev. Zdravi pa so bili tisti, ki niso imeli hudih ran. Drugače pa zdravih ni bilo. Lakota je povzročila izčrpanost, borbe in pohodi pa utrujenost. Obilo borcev je bilo, ki so jurišali in cepali, a ne od zadetkov strelcev, temveč od utrujenosti in — umirali. Ostali so se bolj plazili kot hodili proti nemškemu položaju. Vsi so vedeli, da je od osvojitve položaja na tej planini odvisna usoda mnogih enot. Da je od tega odvisna vsa bitka, morla tudi vsa borba in vstaja — stvar, za katero je dalo življenje že tisoče ljudi.

Komendant bataljona ni razjahal konja. Morda je celo želel, da bi zvesti konj poginil. Tedaj bo njegovo meso lahko razdelil bataljonu. Suha, a vztrajna žival se je zanesljivo vzpenjala po klancu.

Komnen je zmajeval z glavo, ko je videl, kako odlična tarča je komendant za nemške strelce. Toda čudno: komandanta ni zadela niti ena krogla! S konja je skočil šele pred samim položajem. Kurir je prijel za uzdo, komendant pa je še enkrat vzkliknil:

— Naprej, proleterji! Juriš!

Slišali so se vzkliki:

— Hura! Naprej, proleterji!

Komnenova četa je zbrisala dve nemški mitraljezni gnezdi in razbila njihovo desno krilo. Tedaj pa so se borci obrnili in napadli trikrat močnejšo nemško četo, ki je bila večja kot njihov celotni bataljon.

Bitka je postajala vse bolj ostra. Topništvo je obstreljevalo od nekod z Maglica in iz doline Sutjeske. Skozil oblake se je pripodilo dvanajst nemških letal in odrglo bombe med partizane. »Dornieri« in »Stuke« so se spuščale do samih položajev. Njihovi mitraljezi so regljali, sirene »šuk« pa so neznosno zavijale.

Dva majhna dvokrilca sta odmetavala municijo obkoljenim nemškim enotam.

Nemci so nenehno uvajali v borbo nove enote, čete in bataljone. Toda prihajali so tudi Majevčani, Srbijanci, Dalmatinci ... Tako ko je kakšna enota prispela na vrh planine, je naša prestop pot za napad in jurišala. Nemške enote niso vzdržale. Počasi so se pomikale po strmini. In tam proti Sutjeski ni bilo več ugodnih položajev. Še malo, in prva bitka bo dobljena. Treba je bilo uničiti le še del obkoljene nemške čete.

(Nadaljevanje sledi)

XAVIER DE MONTEPIN

17

Maščevanje in ljubezen

René je pograbil pismo, raztrgal v naglici kuverio in pričel brati. Ko je prebral kratke vrstice, je s hripavim glasom zavpil: — Hitro konja!

Služabniki so mu kmalu nato pripeljali konja. Markiz se je odpravil naglo v Pariz. Po dvainosemdesetih urah je bil René pri svoji zaročenki.

POSLEDNJA PROŠNJA

Izidora ni več mogla ne sedeti ne glasneje govoriti. Le šepetala je še. Pomahala je svoji materi, ki se je za trenutek umaknila od njene postelje.

— Kaj želiš, draga Izidora?

— Vsega je konec, ljuba mati, je zašepetala hčerka. René bo prekasno prispel. Ti mu boš vse povedala o meni. On ti bo olajšal trpljenje in ga delil s tabo. To bo prva bolečina, draga mati, ki sem ti jo kdaj koli prizadejala, kajne?

Vojvodinja od žalosti ni mogla odgovoriti, samo jokala je.

— Prosim te, mama, povej mojemu Renéju, da sem ga zelo ljubila. Mislim, da bi ga osrečila, če bi postala njegova žena. Po meni bo René ohranil medaljon z najhno mojo sliko, ki sem mu jo dala pred enim letom. Poznam Reného sree in vem, da me ne bo nikoli pozabil. Sedaj pa — ljuba mati — se morava posloviti ... Vojvodinja je dušila lhtenje, Izidora pa je nadaljevala:

— Čisto mirna sem in vidim, da ni tako hudo, kot sem mislila.

Potem je Izidora prosila mater, da bi še enkrat rada videla vse služabnike. Ko so se vsi zbrali v sobi bolnice, je rekla materi, naj ji vsi odpuste, če jih je kdaj razžalila.

Vojvodinja je težko ponevila hčerkinе besede, kajti silen jok jo je dušil. Tudi vsi služabniki so imeli solzne oči.

Ko je Izidora ostala sama s starši, je prišla roke očeta in matere in jih položila na svoje sree. Takoj nato ji je glava omahnila, kakor da je spet zaspala.

Minilo je nekaj trenutkov. Uboga mati in oče sta naenkrat zadrlata; občutila sta namreč, da so se ohladile hčerkinе roke in silele navzdol, kakor da so iz svinca.

Vojvodinja se je naglila nad njo in s težavo spregovorila:

— Otrok moj — ali me slišiš? Odgovori mi! Zbudi se, Izidora! Tvoje spanje me navdaja z grozo!

Toda ona se ni več premaknila. Oba sta videla, kaj je ...

— Midva nimava več otroka! — je kriknila vojvodinja in se zgrudila na tla.

Naslednji dan je bila vsa palača zavita v črnilo. Izidora je v beli obleki ležala na mrtvaškem odru v domači kapelici. Znamenite osebnosti s kraljevega dvora so prihajale in poklekale ob odru. Tudi ostali Parizani so prihajali.

Minila sta dan in noč. Gospod in gospa de Simeuse sta hotela prebedeti noč. Drugo jutro sta videla nenavaden prizor na dvorišču palače: konj, poln pen okrog gobca, se je zgrudil na tla in tamkal oblezal. Tudi njegov jahalec se je komaj držal na nogah. Vsa njegova uniforma je bila pokrita z debelo plastjo prahu. Bil je René.

Ob vohu v palačo je srečal nekega služabnika in ga vprašal:

— Ali gospodična še živi?

Služabnik je žalostno odkimal in pokazal na grajsko kapelico. Mladji markiz je ves zrušen odšel v kapelico in pred mrtvaškim odrom padel na kolena.

— Izidora! je zaklical z obupnim glasom. Tukaj sem, jaz, René, tvoj zaročenec! Zakaj me nisi počakala? Pa saj je vseeno — tudi jaz bom še takoj za teboj!

Komaj je spregovoril te besede, je že segel po svojem bodalu in si ga porinil v prsi. Toda na srečo je bil preveč izmučen od dolge poti, da bi si bodalo sunil dovolj globoko.

René je hotel umreti. Ze se je hotel zabosti drugič, ko so prihiteli služabniki in mu onemogočili samomor. Neki duhovnik, ki je tudi prišel, je zaklical:

— Bil bi prehud greh, dragi moj sin, če bi si vzel življenje!

Markiz de Rieux je izpustil bodalo iz rok in zaslokal:

— Ali naj še živim? Čemu pač? Kaj imam še pričakovati od življenja!

Vojvoda de Simeuse, ki je tudi prišel, je spoznal fantov glas in pristopil k njemu. Objel ga je in odpeljal k vojvodinji.

Ta pa je rekla Renéju:

— Izidora te je zelo ljubila. Njena ljubezen je bila tako silna, da je bilo moje materino srce velikokrat ljubosumno. Sedaj ni ona niti naša niti tvoja ...

Obupano mater je tedaj premagal jok.

Tisti trenutek se je pred palačo ustavila baronova kočija.

(Dalje prihodnja)